



brat *francišek* 3

Ženini smo, kadar
se zvesta duša po
Svetem Duhu združi
z našim Gospodom
Jezusom Kristusom.
(1Fp)



- Gospod, kaj hočeš, da storim
- Duh Assisija
- Novice iz Sirije
- Pogovor s. Štefka Gunžer
- Jože Plečnik
- Tujci
- Občni zbor Barbana
- Rdeči otok





- 3 **Urednikova beseda**
- 4 **Frančiškova duhovnost**
Gospod, kaj hočeš, da storim?
Duh Assisija
- 10 **Naša evangelizacija**
V veri in upanju
Novice iz Sirije
- 15 **Iz naših družin**
Kot bumerang – vrzi dobro, pa se ti bo vrnilo
s. Štefka Gunžer
Živi rožni venec
Jože Plečnik
- 22 **Frančiškov svetni red**
Vabilo na Duhovne vaje za FSR
Duhovne vaje Vipavski Križ
Br. Ewald Kreuzer
- 26 **Mladi Frančišku**
Duhovne vaje FO Primorske regije
Duhovne vaje FO Ljubljanske regije
Duhovne vaje FO Štajerske regije
Duhovne vaje FRAMA Kančevci
- 32 **Pravičnost in mir**
Tujci – naši bratje in sestre?!
Aktivnosti Komisije za pravičnost, mir
in ohranjanje stvarstva v Zahodni Afriki
- 34 **Razvedrilo**
Nagradna zlogovna izpolnjevanica
- 35 **Korenine in sadovi**
Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška
- 37 **Sveta dežela**
Novice iz Svete dežele
Občni zbor društva v svetišču na Barbani
Rdeči otok - 2. del

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (FSR)
V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.

Izdajatelj:

Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbff/

Za založbo:

Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:

Jernej Kurinčič OFM (glavni in odgovorni urednik)
Peter Skoberne FSR (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič FSR (Frančiškov svetni red);
Prispevke za rubriko FSR pošljite na e-pošto:
metod.trajbaric@fsr.si

Prispevke pošljite do 2. 6. 2013

Gregor Pavlič FSR (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Jernej Kurinčič OFM (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Benjamin Tomažič (Napovednik)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:

Aleš Porenta

Fotografija na naslovnici:

Michelangelo, *Bog Sveti Duh*, Bazilika sv. Petra, Vatikan

Oblikovanje in priprava:

Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk:

Tiskarna Pleško, Medvode

Naklada:

2300

Naslov uredništva:

Küzmičeva 6, SI-1000 Ljubljana; tel.: 0590-717-25
ali 040-644-164;

E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si;

faks 01 24 29 313;

Rokopisov in slik ne vračamo.

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na:

Narodni svet FSR Slovenije, Prešernov trg 4, 1000
Ljubljana

TRR **5156-2420-1900-4608-820** Raiffeisen banka d.d.
Maribor; sklic na 00 700-13

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.



Dragi bratje in sestre!

Pa je prišla k nam dolgo pričakovana pomlad. Sicer za nekatere to pomeni obilo kihanja in smrkanja, pa vendar smo je veseli. Da nas spet toplo pogreje brat Sonce in se nam ni treba na vsakem koraku bati prehlada.

Upam, da vas bo nova številka našega papirnatega bratca vsaj tako pogrela pri srcu kot nas telesno greje sonce – da boste začutili, kako smo vsi ena Božja družina, povezani med seboj. Naj k tej povezanosti prispeva tudi to pisanje.

Tokrat se bomo s Frančiškom vprašali, kaj želi Bog, da storimo. Nadaljevali bomo z razmišljanjem ob duhu Assisija. Pomudili se bomo po krajih širom sveta, kjer se orjejo nove brazde evangelija - in pravičnosti. Sledi vabilo k vključitvi v Živi rožni venec, da bi v nas živela skrb za duhovne poklice. In koliko nam ima povedati naš veliki arhitekt Jože Plečnik. Mladi in starejši gredo vedno radi obnovit svojega duha in tudi odtod je kar nekaj poročil. Izvedeli boste tudi, kaj je novega v Sveti deželi. In še marsikaj o »rdečem otoku«, Madagaskarju. Želim vam lepo branje!

Mir in dobro!
br. Jernej





Gospod, kaj hočeš, da storim?

Ena od dragocenih izkušenj mladosti je zagotovo zaljubljenost, ko bi vse naredili za ljubljeno osebo. Vendar imajo tudi veliki ideali in sanje mnogo skupnega z zaljubljenostjo. V sebi namreč občutimo podobno vznemirjenje in moč, da bi jih uresničili. V nas se prebudita pogum in drznost, ki nas ženeta naprej, da jih uresničimo.

Tudi Frančišek je bil mladenič svojega časa, noro zaljubljen v življenje in velikopotezen v svojih idealih. Znan je bil po svoji razsipnosti in radoživosti. Njegove življenjske sanje so merile daleč: želel je postati vitez in si pridobiti plemiški naslov. Tako se je pri 24 letih odločil, da gre na križarsko vojno. V času priprav je neko noč sanjal o razkošni dvorani, v kateri je bilo polno orožja vseh vrst. Sam si je te sanje razložil kot napoved velike slave. Razumel jih je kot potrditev svoje želje, da se pridruži križarjem. Zato se je odpravil na pot v Puglio. A pri Spoletu je imel še druge sanje. V teh sanjah ga je notranji glas vprašal, kdo je večji, služabnik ali gospodar. Frančišek je brez obotavljanja odgovoril, da brez dvoma gospodar. Glas pa je nadaljeval z vprašanjem: »Zakaj torej želiš služiti služabniku?« In takrat je Frančišek postavil vprašanje, ki je povsem spremenilo njegovo življenje: »Gospod, kaj hočeš, da storim?« Gospod mu je naročil, naj se vrne v Assisi, kjer bo odkril duhovno sporočilo prvih sanj.

Gledamo Frančiška, ki je na poti do uresničitve svojega največjega ideala. Kar naenkrat pa mu notranji glas reče, da se je zmotil, da je svojo pot narobe razumel. Sanje se sesujejo v prah in Frančišek se znajde ne le pred praznino, marveč tudi

pred sramotnim vračanjem domov. Lahko si predstavljamo, kaj je to pomenilo za Frančiška, ki je veljal za pogumnega mladeniča. Vrniti se je pomenilo izpostaviti se posmehu meščanov, ki ga bodo razglasili za strahopetneža. Poleg tega, kaj naj s svojim življenjem? Star je bil že 24 let, kar je primerljivo današnji starosti med 30 in 35 leti. Frančišek se torej znajde v položaju, ko ne ve ne kod ne kam. Seveda bi se lahko požvižgal na druge sanje in nadaljeval svojo pot. A Frančišek je prevzet od vprašanja, zakaj služi služabniku. Celo več, sposoben je Gospodu postaviti to čudovito vprašanje: »Gospod, kaj hočeš, da storim?« Ob tem se seveda zastavlja vprašanje, kako je Frančišek zmogel narediti ta korak. Zagotovo ne gre spregledati dejstva, da je leto dni prej hudo zbolel. V času svoje bolezni je odkrival svet in sebe v drugi luči. Njegova mladostna moč in navdušenje sta se srečala s fizično nemočjo, krhkostjo in žalostjo, z vprašanjem



smisla. To obdobje nemoči je Frančišku odprlo nov svet. Od zunanjega, bleščečega sveta, kjer je imel v obilju vsega, kar si poželi srce, se je obrnil v notranji svet, ki ga je poznal bolj intuitivno. Tako je postal v času bolezni občutljivejši za skrivnost, za duhovno razsežnost življenja. Kljub izkušnji bolezni pa so v njem še vedno ostale sanje o viteštvu. Hotel je narediti nekaj velikega, plemenitega. Jezus pa mu v sanjah sporoči, da je pot do veličine drugačna. Frančiškovo spreobrnjenje se tukaj šele začne, gre namreč za dolgotrjen proces obračanja od sebe h Kristusu, ki ga spoznava. In to obračanje je boleč proces. Kako zapustiti vse, v kar je verjel, upal, sanjal? Kako razložiti mami, očetu, prijateljem, da se je zmotil? Kako jim povedati, da je poklican za nekaj, za kar niti sam ne ve, kaj je? Skratka, Frančišek je v položaju, v kakršnem so mnogi mladi danes. Znajde se v položaju bolečega iskanja svoje poklicanosti.

Ob tem se spomnim svojega iskanja in razločevanja. Sama nikoli ne bi prišla na idejo o redovnem življenju. Zato sem bila toliko bolj začudena, ko sem v sebi začutila klic, da sledim Jezusu. Ker nisem mogla verjeti, da bi me Sveti Duh nagnil k temu, sem si to razlagala s psihološkega vidika, češ da se težko prilagajam na ritem življenja, ki me je doletel v prvi

službi. Ko sem bila po nekaj mesecih že izmučena od tehtanja, kaj je moja pot, sem v določenem trenutku rekla: »Želim samo to, kar ti želiš, Gospod.« In vsa teža odločanja je padla z ramen in prejela sem globok notranji mir. Razumela sem, da sem s tem dala Gospodu prostor, da vodi moje življenje. Četudi ni bilo nobenega veselja v meni, ko sem se odločila za redovništvo, sem jasno vedela, da je to moja poklicanost. Pot ni bila jasna, a to ni bilo več bistveno. Notranji mir in gotovost, da je Gospod z menoj in me ljubi, sta odtehtala. Tudi Frančišku ni razodeto več kot to, da se vrne domov. Gospod se pogosto razodeva postopoma in tako v Frančiškovem kot v mojem primeru spregovori v srečanjih. Pisec Legende treh tovarišev pravi, da se je Frančišek grozno bal gobavcev. Ko pa je nekega dne na konju srečal gobavca, je premagal samega sebe in gobavcu dal kovanec, tako da mu je poljubil roko. Najbrž je bil ta gobavec videti veliko slabše kot kakšen klošar, ki ga danes srečamo na ulici. Frančišek, ki je bil navajen razkošja, dišečih vonjav in mehkih tkanin, torej zelo podoben nam modernim, razvajenim Evropejcem, je premagal gnus, ki ga je občutil, in se ustavil ob izobčenem človeku tistega časa. A to srečanje je bilo zanj temeljno, saj je odslej v vsakem človeku srečal človeka, vrednega spoštovanja in ljubezni. Z leti tudi jaz prihajam do spoznanja, kako me ubogi najbolj evangelizirajo. Učijo me sprejemati sebe, svoje rane, svoje slabosti, resnico o sebi. Vsakokrat, ko sprejemam resnico o svoji grešnosti, ki se je otepam, ali obdarovanosti, ki je ne sprejemam kot dar, se v meni sprosti resnična svoboda. In tako se širi moje srce za govorico Duha, ki vse dela novo.

Drugi temeljni dogodek Frančiškovega spreobrnjenja je povezan z dotikom Go-





spoda. Frančišek se je umikal v samotne kraje in molil. Ko je nekega dne molil pred podobo križanega Jezusa, mu je Križani spregovoril: »Frančišek, ali ne vidiš, kako se moja Cerkev podira. Pojdi torej in jo popravi!« V trepetajočem začudenju Frančišek odgovori: »Z veseljem Gospod«. Gospodove besede ga napolnijo s tolikšnim veseljem, da Frančišek verjame, da mu je spregovoril sam Križani. V svoji naivnosti in nori ljubezni zaljubljenca začne popravljati cerkvico sv. Damijana. Dolga leta zatem Frančišek odkrije, da je Gospod imel v mislih Cerkev z veliko začetnico. Kljub vsemu Frančišek ne stori nič drugega kot to, da pristno zaživi evangelij. Ko zadnja leta prihajam do istega spoznanja, gledam na sedanjo krizo v Cerkvi na Slovenskem kot klic, da se vrnemo k evangeliju. Neuspehi v pastoralnem delu so me naučili, da se Božje kraljestvo gradi na velikonočni način. Skozi neuspehe in sesute sanje raste skupnost Jezusovih učencev. Vendar sem to lahko sprejela šele po mnogih urah gledanja Njegovega obličja.

Pa se boste vprašali: kaj ima vse to opraviti z delovanjem Svetega Duha v Frančiškovem življenju? Naj najprej poudarim, da Sveti Duh ni nekdo, ki od zunaj prihaja v naše življenje. Nasprotno, on je v

templju srca vsakega krščenega. Tako kot Frančišku tudi nam govori sredi našega življenja. Govori nam po vsakdanjih dogodkih, srečanjih, ki na prvi pogled niso nič posebnega. Enkrat mi je nekdo rekel, kako lepa je ženska, ki hodi počasi. Počasnost vsekakor ni nekaj, ki bi danes veljalo za kvaliteto. A počasnost je zelo povezana s pozornostjo. Ko nekaj delam počasi, zbrano, se poglobim ne le v to, kar delam, temveč v življenje samo. Frančišek si je ob vrnitvi v Assisi vzel čas, da je odkrival, kaj Gospod želi zanj. Bog dela počasi zaradi nas, da se odpremo njegovemu Duhu, da sprejmemo Božjo logiko. Zato pa je morda v tem hitrem načinu življenja največji izziv za nas ravno v tem, da smo bolj pozorni na govorico Duha. Bolj ko verujem in zaupam, bolj se duhovna kratkovidnost zmanjšuje in jasneje prepoznavam, k čemu me v mojem življenju nagiba Duh. Tako kot zaljubljenec ne more odtegniti oči od svoje izvoljenke, tako naj bo naša pozornost na delovanje Duha hrepeneča in zagledana. In potem bo tudi v nas vprašanje: »Gospod, kaj hočeš, da storim?«, našlo odgovor. Naj nam njegova milost pri tem pomaga.

s. Metka Kos, fmm



Duh Assisija

2. ŠTIRJE TEMELJI MOLITVENIH DNI V ASSISIJU

Razne slovesnosti v Assisiju (1986, 1993, 2002) niso bile medverske konference za mir. Niso bile niti srečanja med verniki različnih veroizpovedi, da bi načrtovali strategije, poslušali govore, oblikovali študijske skupine ... Dialogi med velikimi religijami v »duhu Assisija« so ne samo razsvetlili politične rešitve za konflikte, ki imajo korenine v veri, ampak so osvetlili tveganje, ki je skupno vsem ljudstvom različnih izročil glede na medsebojne verske izkušnje. Podkrepili so temeljne elemente, ki izvirajo seveda iz verske razsežnosti človeškega bitja, kar pomeni, vprašanja o Bogu, o razlagi sveta, o pomenu in vrednosti življenja, o etični razsežnosti človeškega delovanja ... Verska izkušnja objema najgloblja in pomembna srečanja ljudi z resničnostjo: smisel samih sebe, izgradnja sveta, v katerem živimo, in družbeni red.

Leta 1986 je papež prosil predstavnike velikih svetovnih religij, da bi se srečali v krajih, kjer je živel Frančišek Asiški, da bi bil tisti dan, namenjen miru, predvsem posvečen molitvi, tišini, postu in romanju. Prvine in izkušnje, ki so skupne vsem religijam. Temelji tradicionalnih družb. Stalnice, ki prečkajo prostorske in časovne meje človeštva. V vsakem času in v vsakem kraju so ljudje molili, romali, bili v tišini, se postili.

Obseg delovanja »duha Assisija« je ogromen, a mi ga nočemo gledati le v luči teh štirih temeljev, ki so spodbujali razna srečanja v mestu Ubožca. Hočemo razumeti ZAKAJ teh štirih prvin in kako naj jih živimo ter predlagamo v vsakdanjem življenju v »duhu Assisija«.



2.1. Molitev

Izkušnja molitve ima številne oblike in je prisotna v vseh religijah. Molitve slavljenja, zahvale, prošnje, žrtve ... so napolnjevale srca in misli ljudi vsega sveta in vseh časov.

Od kod izvira ta zapoved molitve in na kaj namiguje pri teh srečanjih med verstvi?

V sobesedilu medverskega dialoga ima molitev temeljno vlogo, ker: »Človek išče Boga [...]. Vsa verstva pričajo o tem bistvenem iskanju ljudi.« Kajti sveti Frančišek je rekel: »Ti si svet, Gospod Bog, Ti edini, ki delaš čudeže. Ti si močan Ti si najvišji«. Zato je molitev kot živ in osebni odnos z Bogom dejanje kreposti vere in najde izraz v vseh religijah. Kristjan ve, da Bog »nenehno kliče vsako osebo k skrivnostnemu molitvenemu srečanju«. Boga najbolje spoznamo, kadar sam prevzame pobudo, da se razodene, in molitev se pokaže kot neobhodno potrebna, ker postavi človeka v položaj, v katerem sprejema milost razodetja. Tako je v skupnem iskanju resnice, ki mora





meje posameznih narodov in, vključujoč vernike vseh veroizpovedi, preželo ves svet.«

Ker so človeška bitja umrljiva bitja, ki morajo trpeti, so »nevedneži in preprosteži (FPR 39)« in so polni bolečin, so se vedno stegovali proti Nekomu ali Nečemu, ki bi jim lahko pomagal, jih rešil smrtnosti, trpljenja, razsvetlil

motivirati medverski dialog, »sinergija med molitvijo in dialogom [...]«. Če je na eni strani molitev pogoj za dialog, na drugi strani postane molitev, v vedno bolj zreli obliki, sad.« V meri, v kateri kristjan živi dialog v stanju molitve, je poslušen predlogu Duha, ki deluje v srcih sogovornikov. Takrat dialog postane več kot izmenjava: postane srečanje.

Molitev temelji na verovanju, in če so verovanja različna, bodo tudi molitve različne. Geslo, izbrano za dogodek leta 1986, je bilo »biti skupaj za molitev« in ne »moliti skupaj«. To ni samo igra besed. Ko kristjani odprto izpričujejo svojo vero v Jezusa Kristusa kot Gospodarja veselja, hočejo spoštovati iskren trud drugih vernikov, ki iščejo stik z Bogom.

Vsi ljudje so poklicani, da nekaj naredijo za mir, a poseben prispevek kristjanov in vernikov je molitev. Prav zato, da bi poudaril ta vidik, je Janez Pavel II. povabil vse vernike, da se združijo »v vztrajni in goreči molitvi, da bi od Boga izprosili velik dar miru. Sveti Sedež želi prispevati k obuditvi svetovnega molitvenega gibanja za mir, ki bi preseglo

njihovo nevednost in ozdravil bolečino. Zato, če »se mora svet nadaljevati in morajo ljudje preživeti na njem, svet ne more brez molitve: to je stalno sporočilo Assisija«.

Zahvaljujoč duhovnosti svetega Frančiška so Frančiškovi bratje danes še vedno znamenja miru in vesoljnega bratstva, ljudje molitve v službi bratov. Moliti za mir, pravičnost, ohranjanje stvarstva ..., je torej korenina in naloga našega misijonarjenja. Moliti, spodbujati, osveščati in vabiti ljudi npr. k zbiranju k skupni molitvi v molitvenem tednu za edinost kristjanov, ki se vsako leto obhaja meseca januarja, je prav tako naša naloga. Seveda se vsi zavedamo, da edinosti med kristjani ne uresničujemo ljudje, ampak je poseg Svetega Duha. Še bolj zgovorna je molitev, če jo živijo osebe, združene v medsebojni ljubezni.

Ekumenizem v logiki »duha Assisija« je prizadevanje: za molitev drug za drugega in za edinost kristjanov, za učenje spoznavanja in cenjenja slovesnosti in drugih oblik duhovnega življenja drugih Cerkva, za premik v smeri cilja, evharistične podelitve.

2.2. Tišina

Tišina je druga temeljna prvina v vseh večjih veroizpovedih in privzeta drža ob svetovnih molitvenih dnevih v Assisiju.

Pomembno je molčati, potem ko smo govorili, da Bog lahko takrat govori. Latinski (cerkveni) očetje so govorili: »Verbo crescente, verba deficiunt.« Molitev raste znotraj človekovega srca v nasprotnem sorazmerju z besedami.

Tišina v življenju svetega Frančiška je priljubljeni kraj, v katerem Bog govori. Je kraj, v katerem je zakoreninjena vsaka kretnja, vsaka beseda, vsak korak, ki je v Božjem obzorju. Molitev je vaja tišine in tišina sestavlja molitveno življenje. Tišina in poslušanje sta medsebojna. Njunjo medsebojnost nakazuje tretji izraz, ki je dialog. V luči medverskih srečanj v Assisiju je tišina ob poslušanju, kot je poslušanje ob dialogu. Še bolj preprosto, čutiti je neposredna in neprestana vez med tišino in dialogom.

A sploh ima pomen govoriti o tišini znotraj družbe, kot je zahodna, v kateri se moč meri po tonu lastnega glasu in v količini izgovorjenih besed? Naša kultura je v bistvu besedna kultura: »razumeti« pomeni isto kot »biti sposoben razlagati z besedami«.

Duh Assisija je vabilo k nadzoru nad nepotrebnimi in slabimi besedami. Kot je Kristus opomnil: »Povem pa vam: Za vsako prazno besedo, ki jo ljudje izgovorijo, bodo dajali odgovor na sodni dan. Po svojih besedah boš namreč opravičen in po svojih besedah boš obsojen« (Mt 12,36-37).

Duh Assisija je vabilo k zmernosti v vedenju in v besedah. Utišati hrup, včasih nepravilno spodbujen s tako

imenovanim »popolnim veseljem«, ki vse dovoli in vse sprejme. Zmernost, lastnost, ki mora biti značilna in vidna lastnost manjših bratov in vseh ljudi dobre volje: zmernost v besedah, zmernost v izpostavljanju sebe, zmernost v služenju, načinu življenja ... Pomislimo na potrato besed, ki smo ji priča vsak dan na vseh področjih. Pogosto imamo občutek, da smo pred tolikim hrupom za prazen nič: se pravi, da je bolje pretehtati besede in uporabljati samo tiste potrebne ali uporabne, ter se spuščati v razprave o resničnih problemih in morebitnih rešitvah.

Duh Assisija je vabilo:

- ☞ k ponovnemu odkrivanju vrednote tišine, tako da se naučimo »ugasniti« radio in televizor, in se tako izognemo, da bi »postali« to, kar slišimo in vidimo; da se učimo iskati trenutke samote in lepote, trenutke, v katerih se želimo zahvaljevati Bogu in ga slaviti; da bi brali in poslušali Božjo besedo.
- ☞ k učenju premagovanja »naše kritičnosti« do vseh in vsega, da se ne bi neprestano pritoževali.
- ☞ da bi bili ljudje, sposobni svetovanja in usmerjanja bratov v miru in veselju, v pričakovanju boljših časov.

(se nadaljuje)

Prevedla Kristina Škibin





V veri in upanju

Papeč Benedikt XVI. je v času svojega pontifikata obiskal Turčijo, in čeprav so nacionalisti in islamisti njegovemu obisku nasprotovali, je vztrajal in se s pogumom soočil s situacijo, v kateri živimo kristjani v Turčiji. Zelo malo nas je, približno sto tisoč, od tega je le trideset tisoč katoličanov. Po izvoru smo različnega porekla.

Zgodovina krščanstva je v Mali Aziji zelo pisana. Tukaj je oznanjal vero sveti Pavel, na tem področju so se razvile tudi cerkve janezovske tradicije, od teh nam je najbolj poznano sedmero skupnosti Apokalipse. V Antiohiji se prvič pojavi ime kristjani za tiste, ki verujejo v Kristusa. Potem sledijo velika imena, kot so Ignacij Antiohijski, pa sv. Polikarp, škof v Smirni, sv. Janez Krizostom, pa toliki drugi svetniki in pričevalci, teologi in mistiki. Mala Azija je dežela prvih devetih koncilov, ki so izoblikovali krščansko dogmo. Kapadokija še danes privablja številne obiskovalce, saj je tam v prvih stoletjih krščanstva zacvetelo redovniško življenje, liturgija in z njo teološka tradicija kapadoških očetov. Na turških tleh so potem pustili sledi pripadniki najrazličnejših krščanskih civilizacij, Armenci, Asirci in Grki. Na stotine samostanov je bilo zgrajenih in potem tudi porušeni, nihče ne ve, koliko cerkva je izginilo in koliko jih je bilo spremenjenih v mošeje.



Danes so kristjani preživeli le v večjih mestih, kot so Istanbul, Izmir in na jugu Antiohija, Iskenderun, Mersin. Seveda je v zadnjem času tukaj veliko priseljencev, tako da se maše v Istanbulu opravljajo v različnih jezikih. Situacija kristjanov domačinov v Turčiji ni lahka, veliko pa je odvisno od okolja. V tradicionalističnih okoljih so kristjani prezirani, imenujejo jih »gavur«, kar pomeni brezverec. Prepričani so, da ne bomo prišli v nebesa in da so nebesa le za muslimane. Na osebni izkaznici piše tudi pripadnost religiji, tako da je to včasih tudi ovira pri iskanju zapo-



slitve ter drugih uradnih postopkih. Ena največjih težav Katoliške cerkve v Turčiji je nerešeno vprašanje pravnega statusa, ki ga Turčija ne prizna ne Katoliški Cerkvi in ne protestantskim skupnostim.

V Istanbulu smo navzoči Frančiškovi bratje vseh treh vej prvega reda. Minoriti, ki živimo in delujemo v Turčiji, spadamo pod kustodijo za Bližnji vzhod in imamo v Turčiji trenutno tri skupnosti. Ena je v Iskenderunu, kjer je bil umorjen škof Luigi Padovese, tam sem deloval približno dve leti. Druga je v središču Istanbula in tretja v predmestju Istanbula ob Bosporskem prelivu. Nekaj let smo bili tudi v Izmiru, nekdanji Smirni, kjer sem živel približno sedem let. Tam sem pustil mnoge spomine, pa tudi veliko naporov in dela.

Naša prva naloga je živeti redovno življenje in z zgledom skupnega življenja, molitve in dobrih odnosov do vseh ljudi po naših najboljših močeh pričevati za

Kristusa in tako oznanjati evangelij. Pastoralno je veliko dela le pri sv. Antonu Padovanskem, ki vsak dan, posebej pa ob torkih privlači veliko ljudi – tudi muslimani pridejo namreč prižgat svečo. V povezavi s to cerkvijo smo minoriti razvili publicistično dejavnost, medtem ko manjši bratje frančiškani razvijajo predvsem ekumenske stike in gojijo dialog z muslimanskimi voditelji.

Sam trenutno živim v samostanu ob Bosporskem prelivu – kraj se imenuje Büyükdere in ima še danes štiri cerkve, od katerih je redno odprta le naša, posvečena Marijinemu rojstvu. Sirski katoličani, pravoslavni armenci in grkopravoslavni odprejo cerkev za Božjo službo le ob slovesnih priložnostih ter poleti, ko je tukaj nekaj malega počitnikarjev. Kristjanov več ni, mi imamo ob nedeljah pri maši približno petnajst oseb, vsi so tukaj začasno zaradi dela. Nekoč je bila tu župnija, v registrih se pojavlja veliko hrvaških imen. Na pokopališču, ki je bilo oskrunjeno in izropano, so bili pokopani tudi pomorščaki, vojaki, popotniki in drugi, ki so se zaradi različnih razlogov znašli na poti mimo teh krajev. Mnogi priseljenci iz Evrope pa so si tukaj ustvarili tudi družine, vendar so danes vsi izumrli ali pa so se izselili. P. Dariusz, ki je po rodu Poljak, še oskrbuje poljske katoličane v Istanbulu – na skrbi ima dve skupnosti, ena je v Poljski vasi, tam so se že pred več kot 150 leti naselili Poljaki, možje,





ki so se borili proti Rusom v Krimski vojni. Vse do danes se je vas ohranila in imajo tudi svojo cerkev, vendar se tudi njihova mladina izseljuje. Druga skupnost pa se zbira pri sv. Antonu v središču Istanbula, med njimi je tudi veliko študentov, ki so tukaj na izmenjavi.

Moje delo je trenutno povezano s prevajanjem in izdajanjem. V turščino prevajamo različna najbolj potrebna besedila. Najprej je treba poskrbeti za liturgijo, potem pa tudi za oznanjevanje med kristjani, ki v veliki meri več ne poznajo jezikov svojih skupnosti. Drugi namen pa je postavljati na mišljenjsko tržnico tudi krščanske dokumente: besedila naj pričujejo sama po sebi in tisti, ki jih bodo brali z dobrim namenom in čistim srcem, bodo mogli v njih odkriti resnico o krščanstvu, Katoliški cerkvi in o Bogu, kot ga dojemamo. Seveda pa ne gojimo praznih upanj o spreobračanju. Mnogi, ki se dajo krstiti, potem izginejo,

se izgubijo, eden od razlogov je tudi v tem, da jih krščanska skupnost ne zna posvojiti. Tu je bila nekoč in je še danes pomembna vloga botrov, ki pa se je na žalost razvodenila.

Nikoli se nisem spraševal o številu ljudi, ki sem jih »imel« v cerkvi. So pa osebe, ki sem jih spremljal na njihovi poti iskanja in spreobrnjenja in ki so ostale zveste na novo sprejeti krščanski veri. So zares lep zgled spoznanja, da je Kristus odrešenik, da ima življenje in trpljenje smisel le preko njega in v njem.

Imamo velike težave z pripadnostjo vernikov različnim kulturnim izvorom, mnogi staroselci se imajo za nesporne nosilce verskih resnic in prezirajo vse kar diši po islamu. Vendar je misijonska naravnost Cerkve v današnjem svetu nuja – tudi ko spremljam novice iz domovine in Evrope nasploh vidim edino rešitev v prenovljeni misijonski zavzetosti, v spoznanju, da je poslanstvo

evangelizacije, misijon, bistvena razsežnost krščanskega življenja. Tudi za naše slovenske zavedene ljudi in kakor koli oddaljene bi bilo potrebno iskati in najti strategijo in jezik, ki bi bi jih »zadel« v živo.

Frančišek mi je velik zgled prestopanja meje v drugi svet, v svet druge religije, v soočanju s skrajno negativnim mišljenjem mnogih ljudi, saj mi kaže pot k iskanju človeka in mi pomaga v upanju, da so ljudje vseeno drugačni, kot jih vidimo skozi naše predsodke, in da nimajo vsi negativnega mišljenja o krščanstvu.

Ko sem po televiziji spremljal zadnjo uro pred razglasom izvolitve novega papeža, sem opazoval množico na trgu sv. Petra. Bilo je zares ganljivo in po mojem je marsikateri musliman mogel videti v krščanstvu nekaj lepega. Tako kot so mnogi turški mediji kritizirali in zasramovali Cerkev in Vatikan ob odpovedi papeža Benedikta, ki so ga nekateri turški krogi še posebej sovražili, so tudi novega papeža mnogi kritizirali. Senca je vedno črna, in kdor gleda le senco bo vedno videl le temo. Vendar tisti, ki realno presoja, vidi tudi kaj dobrega in pozitivnega. Mislim, da je tako tudi z javnim mnenjem v Turčiji.

Še posebej me veseli, da si je papež izbral ime Frančišek, to bo za Katoliško

cerkev nov veter, ki spominja na dobo Janeza XXIII.

Vedno se zamislim ob vsakovrstni revščini, ki jo srečujem. Zundel je zapisal paradoksalno trditev: »Bog je uboštvo«, in ta misel me vodi k srečanju z Njim, ki je nosil križ za nas. Gledam smetarje, ki se v dežju in snegu, v žarečem soncu ter lačni in žejni s svojimi natovorjenimi vozički podajajo od enega zaboja za smeti do drugega, ter molim zanje in kličem na nas vse Očetovega usmiljenja.

Smo v času posta, v času, ko se v majhnem številu podajamo od postaje do postaje križevega pota in Kristusu izročamo vse trpeče po svetu. Kristus nas v svojem trpljenju združuje: vir edinosti Cerkve in človeštva je njegovo presveto srce, prebodeno zaradi naših grehov. Veliko noč bomo obhajali v skromnosti in morda tudi skritosti, ni zunanjih znakov, ni zunanjih zabeležb v kulturi in okolju, ki nam bi pomagale živeti našo vero. Zato je potrebno toliko bolj zajemati iz globin srca, iz vere, ki jo želimo ohraniti. Ljubosumno želimo varovati studenec, da bi kakor Samarijanka tudi mi enkrat sprejeli Jezusa Odrešenika, se z njim pogovarjali sedeč na robu večnega življenja in da bi potem nesli v svet našega okolja resnico: »Vstali Kristus je odrešenik sveta«.

Z najlepšimi pozdravi in dobrimi željami.

P. Martin Kmetec OFMConv





Novice iz Sirije

Naš papež Frančišek je v blagoslovu »Urbi et orbi« na veliko noč molil tudi za Sirijo, njene prebivalce, ki trpijo zaradi nemirov, in številne begunce, ki čakajo na pomoč in tolažbo. Koliko krvi in trpljenja bo potrebno, preden se bo v Siriji našla politična rešitev za krizo, se je vprašal. V dve leti trajajočem konfliktu v Siriji je življenje izgubilo že več kot 70.000 ljudi.



Prosil je, da bi molili za »drago Sirijo«, kjer ljudje strašno trpijo v državljanski vojni, ki ji ni videti konca, begunci pa prosijo za pomoč v Turčiji, Libanonu, Iraku in v Jordaniji.

Sestre FMM imamo v Siriji tri skupnosti v Alepu (14 sester), Damasku (9 sester) in v Hassake (4 sestre).

V Alepu sestre ves čas pomagajo v »kuhinji« Jezuitske službe za begunce, ki



dnevno pripravi 16.000 toplih obrokov za begunce v njihovi coni. Tako delajo tudi druge muslimanske in katoliške človekoljubne organizacije v drugih delih mesta. Vsak dan se število begunciev povečuje, saj se boji med silami vlade in uporniki nadaljujejo.

Na velikonočni ponedeljek so na samostanskem vrtu sester v Damasku pokopali dveletno deklico, ki je umrla med bombardiranjem, njen oče pa je hudo ranjen v bolnici. Katoliška družina je ni mogla pokopati na pokopališču, ki ga trenutno zasedajo uporniki.

Življenje je vsak dan težje za skupnosti in tudi tiste, ki z njimi delijo življenje: študentje, begunci in drugi, ki iščejo začasno zatočišče.

Sestre prosijo za molitev za prebivalce Sirije, kristjane in muslimane, da bi pogajanja prinesla sadove in bi se končala ta grozna vojna.

Pripravila s. Mojca Korošec, fmm



Kot bumerang – vrzi dobro, pa se ti bo vrnilo

s. Štefka Gunžer

Prižgana svečka naju je z br. Jurijem pričakala, ko sva torkovo popoldne prišla v stanovanje s. Štefke Gunžer. Že prej so jo opisovali kot vitalno, zanimivo, tako, da jo moraš imeti rad – ampak v živo je nizala presenečenje za presenečenjem. Na pogled ji ne bi pripisal njenih let. Kako bi jih le, ko pa pri devetdesetih še ne potrebuje očal, nima večjih problemov s sluhom in zdravjem na sploh, hodi pokončno in je neprestano v gibanju. Ponosno nama je pokazala svoje ročno delo – »kvačkanje in molitev« je dejala, ko je razlagala, kaj počne, potem pa omenila še delo v kuhinji in stanovanju, saj živi sama. In presenetljiva je tudi njena življenjska zgodba.

Kako je bilo vaše otroštvo?

Doma sem malo zunaj Ptujja, v Spuhlji, kjer sem preživela otroška leta. Zame je skrbela babica (mati). Svojo mamo sem videla šele, ko sem šla k prvemu svetemu obhajilu. Ko mi je teta pomagala pri oblačenju, mi je povedala, da me čaka presenečenje. Nisem si niti predstavljala, kaj bi lahko bilo, ko sem pa že imela oblekico, pa molitvenik, pa rožni venček. In ko je rekla, da bom videla svojo mamico, sem bila kar malo jezna. Nisem je prepoznala in na vso moč trdila, da so mati moja mama, da druge ne potrebujem.

Babica je bila vdova, imela je sedem svojih otrok, ki jih je vzgojila. Zraven njih pa še naju z bratom. Imela me je rada – takrat se mi je zdelo, da je edina, ki me ima.



Časi vašega odrasčanja so se gotovo razlikovali od današnjega časa.

Seveda, precej drugače je bilo, kakor je danes. Življenje je bilo veliko

bolj trdo, vendar pa tudi bolj prisrčno in bolj iskreno. Ni smo imeli vsega, je pa bilo lepo.

Brat je šel zgodaj služiti. Ko sem začela hoditi v osnovno šolo, sem služiti šla tudi sama. Pri dve različnih družinah sem služila tri leta; pasla sem krave, pazila na dojenčka ... Po treh letih pa sem se vrnila k babici. Dokončala sem osnovno šolo, potem pa sem se vpisala na meščansko šolo. Želela sem si postati učiteljica. Toda vmes je umrla teta in babica ni mogla več financirati šolanja. Tako sem ostala doma. Pri gospe Mariji Macun, ki je bila tudi predsednica Marijine družbe, sem se izučila za šiviljo. Postala pa sem tudi članica in tajnica omenjene družbe. Naš voditelj pa je bil p. Jozafat Jagodic, ki je naju z možem kasneje tudi poročil.

Moža pogosto omenjate – kar lepo število let sta preživela v zakonu. Kje pa ste se našla?

Na koru! Za praznik svete birmе. Skupaj smo imeli pevске vaje za birmo. Jaz sem sicer njega že prej poznala, ker je igral v vseh igrah, ki jih je pripravljala Marijina družba (Franjo Gunžer je bil član ptujskega mestnega gledališča po drugi svetovni vojni), on pa mene ni poznal – bila sem šest let mlajša od njega.





Spomnim se, da me je nekoč po vajah spremljal domov. Romantično je bilo, šla sva ob Dravi, opazovala

zvezde. Saj ne znam opisati – tako varno sem se počutila ob njem. Tisto leto, ko sva se spoznavala, je bilo resnično lepo. Na veliko reči se je spoznal in mi jih razlagal – jaz pa sem ga rada poslušala. Med vojno so ga Nemci zaprli in je bil tri leta v Zagrebu, ko pa se je vrnil, so se nanj spravili komunisti. Ko je študiral v Ljubljani, se je zelo povezal z Lojzetom Grozdetom, bila sta velika prijatelja. Oba sta imela za seboj podobno zgodbo – bila sta brez očeta, revna, sodelovala sta pri Orljih in Marijinih kongregacijah. Čisto lahko bi se tudi Franju zgodilo enako, kot se je Lojzku. Mož ga je opisal kot dobrega človeka in molila sva zanj.

Potem pa je prišla poroka in življenje po njej ...

Imela sem srečo, da sem res dobila dobrega moža.

Ko danes pravijo, da ni mogoče iti v zakon čist, imam sama izkušnjo, da je to mogoče. Seveda pa se je potrebno pogovarjati, si zaupati, vztrajati pri zastavljenem. Pa ne misliti, da nisem bila v mladosti živahna in vesela, vendar sva oba z možem počakala na poroko in šla pred oltar čista. Ni dobro, če se s stvarmi hiti. Če se mislita dva poročiti, imata po poroki dovolj časa za vse.



Midva sva po poroki živela pri babici – vmes se je rodila Majda (najstarejša od treh hčerk), potem pa sva dobila stanovanje v Ptuj, kamor sva se preselila. V samem mestu smo se potem selili še štirikrat, da smo na koncu sedaj tu (župnija svetega Ožbalta).

In od tu je tudi vaša povezanost z brati prvega reda?

Mož je bil veliko pri minoritih v »kloštru« tudi že prej. Tudi po poroki druženje z njimi ni prenehalo. Zelo lepo smo se imeli, bili smo si kot sestre in bratje. Veliko smo tudi peli, se pogovarjali, si pomagali. Toliko lepih spominov je na tiste čase.

Potem sva sodelovala v prošnji, prav tako pri bratih minoritih.

Enako pa smo se povezali tudi s kapucini, ko sva se nazadnje preselila v njihovo župnijo.

Ker sta bila verna in to tudi javno pokazala, vama v časih po drugi svetovni vojni gotovo ni bilo lahko.

Hudo je bilo. Mož vmes tri mesece ni imel službe, bilo smo popolnoma brez denarja. Takrat so nas nad vodo držali minoriti. Komunisti so od moža zahtevali, da bi vohunil in ovajal zanje, pa tega ni hotel narediti, zato smo vsak mesec imeli »premetačine« – pregledali so nam celotno stanovanje. Kaj točno so iskali, ne vem. Vsekakor ničesar niso našli. Nekaj časa je mož bil sosodnik, potem pa so ga od tam vrgli. Leta 1958 so zaprli poklicno mestno gledališče in na koncu je mož pristal v mlekarni.

Sama sem bila doma in nisem hodila v službo. Sicer sem pred rojstvom otrok delala v računovodstvu, ampak po prihodu otrok sva se odločila, da jih bova sama vzgajala. K sebi sem vzela tudi babico in zanj skrbela do smrti (umrla je stara 96 let).

Rodile so se nama tri hčerke, sin pa je pri porodu umrl. Kaj vem, kaj bi bilo, če bi preživel – morda bi pa bil duhovnik, kot si je želel biti v mladosti mož.

Da bi pomagala preživeti družino, sem tudi šivala. Zaradi tega (in zato, ker so bili patri pogosto pri nas na obisku in nismo skrivali, da hodimo k maši) so nas tudi ovadili in zagrozili z rubežem. To, da niti zase niti za druge ne bi smela šivati, me je ujezilo in odgovorila sem, da če pridejo po šivalni stroj, ga bom uničila, da nihče ne bo imel koristi od njega. Potem pa jih ni bilo več.

Z možem sta vzgojila tri hčere, kaj ste jim želela vcepiti?

Trudila sva se, da jim privzgojiva spoštovanje do ljudi, pa ubogljivost do staršev. Pri vzgoji sem bila jaz tista bolj stroga, pri atu so dekleta lažje prišla skozi. Nikoli se z možem nisva skregala, če je že kakšna beseda bila med nama, je bila zaradi otrok, on je bil bolj popustljiv. Nekdo pa je moral biti dosleden.

Za seboj imate kar nekaj bolečih, težkih trenutkov. Kje jemljete moč, da minejo?

Če mi je težko, si vedno mislim, danes je hudo, jutri pa bo »Bogec« stvar obrnil na dobro. Zanašam se na dobro. V vsako slabo stvar je potrebno prinesiti nekaj pozitivnega. Če je stvar dobra, ti bo Bog gotovo pomagal, da se uresniči. Verjamem, da je nad vsem Božja volja. Če veruješ v Boga, ti to pomaga. To je tako kot bumerang, če vržeš dobro, se dobro tudi vrne k tebi.

Povezanost in prijateljstvo s Frančiškovi brati vam je v življenje prinašalo tudi duha in način življenja svetega Frančiška. Franjo je postal tudi prvi predsednik OSF (FSR) Slovenije.

Saj ni želel biti, sam je rekel: »Niti zaobljub nimam, ne morem biti pred-

sednik.« Pa ga je pater prepričal, ko mu je dejal: »Ti zaobljube že živiš vsak dan!« In je sprejel služenje.

Zelo se je trudil. Hodil je okrog, bil na mednarodnih kapituljih, v München sem ga spremljala tudi jaz. Frančišek mu je bil blizu, zdi se mi, da mu je bil podoben – skromen, preprost, vesel, pripravljen pomagati. In to vse življenje, do konca.

Sama sem pa k Frančiškovi družini prišla kasneje. Imela sem dovolj dela z družino in vzgojo. Sem pa bila vseskozi povezana s Frančiškom.

Danes ste sestra v krajevnem bratstvu Sveti Ožbalt - Ptuj. Kako pa je s sodelovanjem v njem?

Dostikrat špricam (smeh). Toliko praznovanj imamo doma, da včasih ne uspem priti na srečanje, ker je ravno v nedeljo v času kosila. Vnuki, pravnuki (teh je že sedem) ... v vsakem mesecu je kak rojstni dan, težko pa je biti na dveh krajih hkrati. Se pa trudim, da molim. Zatekam se k »mojemu« Frančišku (z roko pokaže v smer, kjer na steni visi lesorez svetega Frančiška Asiškega) in vem, da mi pomaga.

Pri svojih letih ste neverjetno vitalni. Vsako jutro greste k sveti maši (približno 30 minut v eno smer). Kaj je recept za dolgo življenje?

Mišljenje, da so stvari v osnovi dobre! Ne se pustiti, da te kaj potre, povozi. Če pa je težko (kar pride), pa je potrebno potrpeti. Saj sem



tudi sama kdaj manj dobro, mi je hudo, in ko me kdo sprašuje po počutju, se včasih tudi malo zlažem glede tega, da ne bi koga skrbelo. Ampak imam tak značaj, da znam v stvareh videti pozitivno. In vse izročam Božji volji. Vse gre po korakih – jutraj se zahvalim za noč, ki je minila, zvečer za dan, ki se je zgodil.

Tudi moja starost je Božja previdnost. Domači mi pravijo, da moram še živeti, da bom molila zanje, ker sami še ne morejo toliko. »Bomo, ko bomo v tvoji starosti,« pravijo, »ampak zdaj te potrebujemo, da to delaš ti.« In se trudim za to.

Ob koncu sva z Jurijem dobila še velikonočni žegen. »Pri nas ga imamo še vsaj mesec po veliki noči, včasih celo do binkošti,« nama je razložila. »Saj praznujemo veliko noč vse leto, a ne?« je ob tem pomežiknila. Ob taki modrosti nisva imela kaj pripomniti. Tako sva srečanje zaključila hvaležna – za kosilo, še bolj pa za gostoljubje in pripravljenost s strani sestre Štefke.

Fani Pečar, br. Jurij Štravs

Živi rožni venec

ZA EDINOST CERKVE, ZA NOVE DUHOVNE POKLICE TER ZA SVETOST IN STANOVITNOST POKLICANIH

IZVIR MOČI ZA DUHOVNE POKLICE

Živi rožni venec za edinost Cerkve, za nove duhovne poklice ter za svetost in stanovitnost poklicanih se imenuje molitev desetke svetega rožnega venca vsak dan, za katero se ljudje odločijo ob spoznanju, da manjka danes v svetu več kakor sedem milijonov novih duhovnih poklicev in da mora vsak duhovni poklic nekdo izmoliti in iztrpeti. Predvsem pa je ta molitev rožnega venca odgovor na Jezusovo naročilo: »Žetev je obilna, delavcev pa malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavce na svojo žetev« (Mt 9,37.38; Lk 10,2).

Živi rožni venec (ŽRV) pomeni skupino molivcev, zbranih v enem ali več venci po 20 oseb, ki ob premišljevanju Jezusovega in Marijinega življenja molijo

eno desetko od 20 skrivnosti rožnega venca. Tako en venec molivcev izmoli vsak dan vse 4 dele rožnega venca. Namen Živega rožnega venca je zahvala Kristusu in Mariji, Božji Materi, ter prošnja za velike potrebe vesoljne Cerkve, med katerimi je na prvem mestu potreba in nujnost edinosti, pa tudi molitev za obuditev novih duhovnih poklicev.

Svojo odločitev sporoči na naslov: Živi rožni venec (ŽRV), Brezje 72, 4243 BREZJE, 041 505 427, e-pošta: leopold.grcar@rkc.si.

Vsak novi molivec pošlje podatke s priimkom, imenom, datumom rojstva, točnim naslovom, telefonom in podpisom. Kot odgovor bo po pošti prejel zloženki z navodilom in kratko meditacijo k posameznim desetkam, molitveno izkaznico, v kateri bo našel razpored svoje desetke za vsak mesec, ter listič ŽETEV, da bo ob papeževih besedah ali zgledih svetnikov poglobil svojo molitev, žrtev in trpljenje za edinost Cerkve, za nove duhovne poklice ter za njihovo stanovitnost in svetost. Če pa kdaj ne

bi mogel zmoliti svoje desetke, daruje v ta namen Bogu po Mariji trpljenje in preizkušnje tistega dne.

Danes šteje Živi rožni venec že preko 15.500 molivcev v domovini in po svetu. Dvajset članov skupaj se imenuje »ROŽA«, dvajset ROŽ je »ROŽNI GRM«, dvajset ROŽNIH GRMOV je »MARIJIN VRT«. Vse pa zedinja v ljubezni do Boga in Marije molitev, žrtev in trpljenje, darovano za edinost Cerkve, za nove duhovne poklice ter za njihovo stanovitnost in svetost.

Živi rožni venec je z vsemi molivci in z vsem delom zaupan varstvu Device Marije, Matere večnega in velikega duhovnika Jezusa Kristusa in Matere nas vseh.

Vabim Vas na letno **MOLITVENO SREČANJE MOLIVCEV ŽIVEGA ROŽNEGA VENCA K MARIJI POMAGAJ NA BREZJE** na binkoštno soboto, **18. maja 2013, ob 9.30**, vodil ga bo brat Jože Smukavec OFM Cap. Dobrodošli!

Br. Leopold Grčar OFM



Jože Plečnik

»Minljiv si, le tvoja dela so tvoj spomin.«



Lansko leto je minilo 150 let od rojstva enega od najbolj znanih slovenskih (in evropskih) arhitektov, Jožeta Plečnika.

Rodil se je kot četrti otrok 23. januarja 1872 v Ljubljani. Šola mu je v začetku delala težave, in ker je raje opazoval učiteljeve kretnje in obleko (ter jih tudi risal), ga je oče iz nje izpisal in vzel k sebi v mizarско delavnico za vajenca. Vendar je šolanje kmalu nadaljeval. Nad arhitekturo se je navdušil, ko je videl načrte Otta Wagnerja za berlinsko katedralo. Študij je začel v Gradcu, potem pa se je po enoletnem delu pri arhitektu Wagnerju na Dunaju leta 1895 vpisal na akademijo, ki jo je končal z najboljšim diplomskim delom.

Po diplomi je delal na Dunaju (znani sta njegovi Zacherlova palača in cerkev Svetega Duha), v Pragi (tu je bil profesor, njegova so dela na gradu Hradčani in v predsednikovi rezidenci na gradu Lani ter cerkev presvetega srca Jezusovega), na Hrvaškem, v Beogradu ...

V Sloveniji je znana Plečnikova Ljubljana (Tromostovje – zgrajeno 1932, tržnica, ureditev nabrežja Ljubljane, Kongresni trg in Tivoli, Narodna in univerzitetna knjižnica) in pa njegovo obširno sakralno delo (cerkev sv. Frančiška v Šiški, cerkev Gospodovega vnebohoda v Bogojini ...)

Od leta 1938 je bil član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Izvoljen je bil za častnega meščana mesta Ljubljana, prejel je odlikovanje za zasluge za narod, Prešernovo nagrado, promoviran je bil za častnega doktorja Tehniške vi-

soke šole v Ljubljani in na Dunaju. Leta 1954 pa je bil imenovan tudi za častnega člana Kraljevega združenja britanskih arhitektov R. I. B. A.

Umrli je 7. januarja 1957 v Ljubljani v Trnovem, pokopan pa je na ljubljanskih Žalah (preprost nagrobni spomenik si je izdelal sam).

Podobe njegovih del nas spremljajo v našem vsakdanjem življenju, tako je na kovancu za 0,10 EUR upodobljena njegova Katedrala svobode (slovenski parlament), kižal ni bila nikoli zgrajena.

Veliko manj kot umetnika/arhitekta pa ga poznamo kot globokega vernika in tudi kot člana Frančiškovega svetnega reda.

Izvir njegove vere sega v družino, njegova starša – Helena in Andrej – sta bila globoko verna. Plečnik sam ju opisuje: »Zakon teh dveh svetnikov je bil eno samo izmučeno telo, toda z dvema celima kriloma.« V družinskem okolju se je Jože (krščen kot Josip) oblikoval v preprostega, ponižnega človeka, ki je izbral neporočenost, da bi lahko bolj služil svojemu poslanstvu. »Kakor se je sveti Ciril »zaročil« z božjo Modrostjo, tako se je Plečnik »zaročil« z muzo arhitekture,« je o njem zapisal mariborski škof v pokoju dr. Jožef Smej.

Kasneje se je versko poglobljal ob svojem starejšem bratu Andreju, ki je bil duhovnik. Tako je živel preprosto in asketsko življenje, katerega smisel je bil z umetnostjo slaviti Boga (*Delati dobro zaradi Boga in v njegovo slavo*. – napis v cerkvi v Bogojini).



Skozi vse življenje sta ga spremljali molitev in prebiranje Svetega pisma (bilo je vedno na njegovi delovni mizi). Krščanske simbole in sporočilo najdemo tudi v njegovih povsem posvetnih stavbah in palačah (na žalost pogosto niso prepoznani in ovrednoteni), toliko bolj pa v njegovih sakralnih delih. V notranjosti cerkva tako najdemo kar precej svetopisemskih citatov, ki jih je vključil v arhitekturo.

Strokovnjaki pravijo, da je bil v sakralni arhitekturi znanilec sprememb, ki jih je sprejel drugi vatikanski koncil. Glavni oltar je skušal približati ljudstvu in je zato povezal glavno ladjo in prezbitrij tako, da med njima ni bilo velikih pregrad. Že v svoji prvi cerkvi je opustil prižnico, ki jo je uradno odpravil koncil pol stoletja kasneje.

Za svoje delo za Cerkev ni zahteval plačila. Vse svoje načrte za cerkve je Cerkvi »podaril«, velikokrat pa je pri gradnji pomagal celo s svojimi lastnimi prihranki.

Svoje vernosti Plečnik ni nikoli skrival. Večina njegovih sodobnikov ga opisuje kot pokončnega kristjana. Zato ga je komunistična oblast odrinila na obrobje (skušali so mu vzeti profesuro, zazidali so oltar v cerkvi sv. Jožefa, med njegovimi deli cerkve in sakralni objekti niso bili naštet, ...). Še danes je komu težko ob dejstvu, da je Plečnik še ob koncu življenje vsak dan prehodil pot od svojega doma do Tromostovja, povedati, da se je njegova vsakodnevna pot končala v frančiškanski cerkvi.



Zaradi prepričanja, da je umrl v sluhu svetosti, je bil v Plečnikovem letu (2007) predlagan za svetniškega kandidata.

Darovi

za revijo **Brat Frančišek**

Dragi bratje in sestre, tudi v tem obdobju so še pridno prihajali vaši darovi, s katerimi pomagata vzdrževati našega papirnatega brata in poskrbite, da ga lahko nudimo brezplačno tudi bratom in sestram v preizkušnji. Najlepša hvala za vašo velikodušnost!

195,00 € Helena Sosterič	20,00 € Mrzlak Ana,
150,00 € OFS (FSR) Škofja Loka	Marija Kricaj,
140,00 € KB OFS (FSR) Sv. Trojica v Slov. g.	Kovač Rafko,
120,00 € Martinjak Angela, Kuzman Marija	Ladinek Veronika,
100,00 € KBOFS (FSR) Tolmin	Jožefa Sešek,
70,00 € Župnija Dornava	Gorjup Frančiška,
50,00 € Horvat Marjetka, Mrzljak Vitka,	Meglič Albina,
Krivec Jožica in Vili, Justina Klepič	Marjanovič Ivanka,
Vincenc Prestor	Ukmar Jožefa,
45,00 € n.n., Lj - Marijino Oznanjenje	Štefančič Marinka,
42,00 € Desma Naton	Jožef Gostečnik,
40,00 € Župnija Rogatec, OFS Maribor	Jelka Lapajne
Sv. Marija, Kamenik Franc	15,00 € ZU Sveti Križ
Ana Alessandra	Gabrovka,
38,00 € Cvetka Krivec	Majda Ambrožič,
30,00 € Fucka Lojzka, Frančišek Markelj,	Majda Vrh,
Župnija Celje, Lucija Kranjc,	Kravos Darinka,
Helena Bester	Vidmar Milena,
25,00 € Janja Sevnikar, Anica Ličen	Guna Marija,
20,00 € Novak Sergij, Vida Nahtigal,	Vižintin Bogdan
Stampelj Albin, Ana Alessandra,	14,00 € Hodnak Primož
Sterle Justina, Hren Andrej,	Vlašič Marica,
Aleksandra Plesničar,	Curkovič Danilo,
	Kelenc Anica,
	Jožefa Vidmar,
	Jurkovnik Frančiška,
	Žgavec Angela,
	Ada Ličen,
	Franci Vehar,
	Aleš Pintar,
	Sevenšek Milena,
	Ivan Cernenšek,
	10,00 € Veronika Fister
	8,90 € Vidmar Marija
	5,00 € Štalec Kristina,
	Kokole Marija,
	Kravos Stojan





Vabilo na Duhovne vaje za Frančiškov svetni red

8. do 10. 11. 2013, Kančevci

Kako ohranimo vero?

Vero, ki se po oznanilu in življenju Cerkve zasidra v srcu, potem Frančiškovi bratje in sestre sredi sveta ohranjamo, jo povsod izpovedujemo in živimo v vsakdanu, tako v preizkušnjah kot v skušnjavah tega sveta. Po Frančiškovem vzoru in priprošnji na poti vere rastemo, rojevamo sadove, dokler ne bomo prišli do popolnosti v Kristusu.



S premišljevanji, v tišini, s skupno in osebno molitvijo, z Božjo besedo, z obhajanjem sv. maše in spovedi se bomo člani OFS (FSR) z navdušenjem, veseljem, v bratskem duhu in polnoštevilo rojevali v nove ljudi za čas nove evangelizacije. Kdor pride, se prenovi, kdor čaka, zastari! Bratsko vabljeni!



Duhovne vaje Vipavski Križ, 12.–14. 4. 2013

Najprej bi rad za iztočnico predstavil pot odločitve, da se pridružim OFS (FSR)

Celotna zgodba in poklic, da stopim na Frančiškovo pot se je zgodila pred šestimi leti, zanimivo, star sem bil 33 let. V bolniški sobi sem ležal z žal že pokojnim, župnikom iz Hrenovice pri Postojni, s katerim sva vsak dan premišljevala, poslušala delavnice molitve in življenja ter brala Božjo besedo. Med tem obdobjem dokaj zapletene bolezni sem bil milostno nagovorjen, da se globlje posvetim življenju sv. Frančiška. Ko sem si opomogel in ozdravel, sem nakupil knjige in molitvene priročnike ter šel na pot. Skozi obdobja rasti sem lansko leto začutil, da potrebujem nekaj več, bolj poduhovljenega in čistega. Božja volja je bila, da mi je pod roko prišla tiskana izdaja revije Brat Frančišek in med prebiranjem dogodkov iz življenja bratstev OFS (FSR) sem se odločil, da preverim, ali to v Kamniku sploh obstaja. Šel sem k tamkajšnjim frančiškanom in stopil v stik s p. Lovrencem, ki me je prijazno povabil v bratstvo OFS (FSR). Priznati moram, da izjemno uživam ob naših srečanjih in želim si še več druženja z drugimi Frančiškovi redovniki po Sloveniji, na duhovnih vajah ali na kakšnih drugih srečanjih.



O duhovnih vajah – Vipavski Križ

Ker sem se OFS (FSR) in krajevemu bratstvu v Kamniku pridružil lansko jesen, so bile to moje prve duhovne vaje.

Osebni občutki po duhovnih vajah še vedno močno živijo v meni in upam, da bo tako ostalo čim dlje. Ne vem, ampak živim v trenutku in poskušam čim bolj poslušati Božji glas v sebi, kar je bilo tudi odločilno, da se udeležim duhovnih vaj. Pričakovani praktično nisem imel, sem pa verjel, da bo nekaj izjemnega. Že sama misel na samostan in lokacijo Vipavskega Križa me je navdihovala. Po uvodnem spoznavanju z ostalimi brati in sestrami sem se prepustil vodstvu p. Pepija. Z vodenjem celotnih vaj ter s svojo močno vero, energijo, preprostostjo, spoštljivostjo, ponižnostjo, premišljevanjem, in predvsem z zgledom kako hoditi za Kristusom je name naredil zelo izjemen vtis, za kar sem mu še posebno hvaležen. Poleg duhovnega vodje pa sta seveda



name močno vplivala mir in spokojnost samostana in njegove okolice. Ker so vaje potekale v tišini, je bila to tista dodana vrednost, kjer sem lahko zelo pozorno slišal vsak glas v mojem srcu, ki me je napajal in navdihoval v premišljevanju in komunikaciji z bogom. Celotno prijetno počutje so oblikovali pripadniki ostalih bratstev, za gostoljubje in odlično hrano pa gre zahvala bratom kapucinom in drugim organizatorjem. Pričakovanja do naslednjih duhovnih vaj so močna in visoka, zato sem prepričan, da se jih bom še kdaj udeležil. Vsem mir in dobro.

**Primož Hodak OFS (FSR)
bratstvo Kamnik**



Br. Ewald Kreuzer – iz nagovorov na narodnem kapitlju v Kančevcih novembra 2012

Kaj je Frančiškov svetni red v Cerkvi? O tem vprašanju je dober članek napisal Benedetto Lino z naslovom Narava Frančiškovega svetnega reda (Nature of the SFO). Veliko odgovorov o tem najdete tudi na mednarodni spletni strani. O tem govorijo mesečni članki trajne vzgoje zadnjega pol leta. Dal vam bom nekaj poudarkov, vi pa boste naredili domačo nalogo.

Prvič: imamo Vodilo, ki seže nazaj do sv. Frančiška. Lahko rečemo, da je Ordo franciscanus sæcularis ustanovil sv. Frančišek. Skozi vso zgodovino Cerkve je bil potrjen od papeža.

Drugič: imamo Generalne konstitucije, ki sta jih posodobila in potrdila papež Pavel VI. leta 1978 in Janez Pavel II. leta 1987. Vaš dokument je prevod originalnega, ki sem ga videl v Rimu.

Zelo jasno je rečeno, da smo Frančiškov svetni red. Če rečete, da smo tretji red, lahko pride do nesporazuma, ker ga imajo tudi drugi cerkveni redovi, npr. benediktinci imajo »oblato«. Drugi tretji redovi so odvisni od svojih prvih



redov, za OFS pa lahko rečemo, da je neodvisen od prvega in drugega reda. Po kanoničnem pravu je OFS javno združenje v Cerkvi, mednarodno javno združenje. Nismo skrivna skupina. Kdor koli bi se rad pridružil, je dobrodošel. Nimamo česa skrivati. Papež pravi, da smo res pravi in edinstveni red. Nismo laiška organizacija. Drugi člen generalnih konstitucij pravi, da so člani lahko laiki in kleriki – odprti smo za vsakega. Kar nekaj papežev je bilo članov OFS.

Poleg Vodila in Konstitucij imamo tudi poslanstvo v Cerkvi. Poslanstvo je enako, kot ga je dobil sv. Frančišek s križa pri Sv. Damjanu: »Pojdi in pomagaj popraviti mojo Cerkev.« To delajmo z občutkom za mir, v predanosti in edinosti s Cerkvijo. To je poslanstvo za vse čase, mogoče danes celo bolj potrebno kot v času sv. Frančiška.

V mednarodnem svetu smo načrtovali že naslednji generalni kapitelj, ki bo leta 2014. Vemo, da je na svetu okrog 300–500 tisoč članov OFS. To je resnično velika organizacija, kar potegne za sabo vprašanje, kako voditi tako velik red. To bo tudi tema tega kapitlja. Ker smo svetni red, opravljamo naše služenje v svojem

Poslanstvo OFS je enako, kot ga je dobil sv. Frančišek pri Sv. Damjanu: »Pojdi in pomagaj popraviti mojo Cerkev.«



prostem času, saj imamo sicer vsak svoje poklicno delo. Mnogi so tudi poročeni, imajo svoje družine, otroke. Posvečeni redovniki in redovnice nasprotno opravljajo svoj poklic ves dan. Vprašanje je torej, kako biti, delovati v redu, ki je svetel. Iz lastnih izkušenj veste, da vam vzame mnogo časa. Zato smo tako veseli, ko brat ali sestra potrdi: Da, služil bom v našem redu. Vendar je včasih težko najti pripravljenost in čas, da bi to sprejel. Imamo pa posebno poslanstvo, da živimo po veri v svetu ter sledimo evangeliju in vzoru sv. Frančiška.

Zaključna beseda ob sklepu kapitlja

Čas tako hitro beži – komaj sem prišel, pa že moram iti. Res je, da nisem videl veliko slovenske pokrajine, toda videl sem svoje brate in sestre, in to je najpomembnejše. Ko sem prišel, sem začutil močnega

Nisem videl veliko slovenske pokrajine, toda videl sem svoje brate in sestre, in to je najpomembnejše. Ko sem prišel, sem začutil močnega bratskega duha. To je čudovit občutek, ki ga bom odnesel s seboj.

bratskega duha. To je čudovit občutek, ki ga bom odnesel s seboj. Toplo bi se vam zahvalil za gostoljubje. Danes dopoldne sem imel priložnost sodelovati v delovni skupini, kar je bilo zame zelo zanimivo in mislim, da ste v Sloveniji na zelo dobri poti. Zahvalil bi se vam še za podporo, še posebej za Franciscans International. Podpredsednik Doug Clorey SFO je predsednik FI (sedaj je Markus Heinze OFM – op.ur.). Na zadnjem sestanku generalnega sveta nam je pripovedoval o velikih (finančnih – op.ur.) problemih. Franciscans International je naš glas v Združenih narodih. Je glas brezpravnih ljudi v svetu in bila bi velika škoda, če ga več ne bi slišali.

Ta dva dneva zame nista bila zelo dolga. Ko odhajam, razmišljam, da bi rad še ostal, ker smo tukaj kot ena družina. Upam, da se bom vrnil in se bomo še srečali. Novemu narodnemu svetu bi zaželel vse dobro. Upam, da bomo ostali povezani, kar je možno zahvaljujoč internetu. Vse te vtise bom nesel tudi generalni ministri.

Še enkrat se vam lepo, lepo zahvaljujem! Naj vas Bog blagoslovi!

Mir in dobro!





Duhovne vaje FO primorske regije 18. 1. – 20. 1. 2013

V dneih od 18. do 20. januarja so bile v Vipavskem Križu duhovne vaje za Frančiškove otroke z naslovom Frančišek pridiga bratu Dokolenku. Spoznavali smo, kako velik Božji dar je stvarstvo in kakšen odnos imamo do njega, obenem pa smo se družili in utrjevali naše medsebojne odnose v raznih delavnicah in igrah. Skupaj z Merido, glavno junakinjo risanege filma Pogum, pa smo se podali na pot skozi škotske gozdove, polne pravljič in legend. Vikend je kljub manjšemu številu udeležencev minil v dobrem vzdušju in ob nadvse okusni hrani.

Veronika Krečič



Duhovne vaje FO ljublanske regije 25. 1. – 27. 1. 2013

Pozdravljeni! Sem vranček Dokolenko in letos sem se s Frančiškovimi otroki odpravil na duhovne vaje. Skupaj s svetim Frančiškom sva otrokom predstavila nekaj prilog iz mojega muhastega življenja. Povedala sva jim zgodbo o tem, kako sem sploh dobil ime »Dokolenko«. Frančišek me je moral večkrat opozoriti na napake, ki sem jih počel. Poučil me je o pravem odnosu do hrane, o kroženju dobrih del ter o pomenu prijateljstva. Tudi otroci so se pogovarjali o teh temah in iskali odgovore na vprašanja, ki so se jim porajala ob mojih dejanjih. Ugotovili so, da je hrano resnično potrebno spoštovati, čeprav je imamo v naših krajih dovolj, se ne prenaledati, je ne metati stran in se zavedati, da je tudi to Božji dar, ki ga moramo med seboj deliti.

Poleg kramljanja o mojih dogodivščinah in neustreznem obnašanju so otroci ustvarili nekaj izdelkov, ki jih bodo tudi doma spominjali na naše druženje. Izdelali so preprosto glasbilo, s katerim



bodo lahko polepšali kakšno praznovanje ali si krajšali čas ob dolgočasnih popoldnevih. Naredili so svetilnike, ki so jih oblikovali in okrasili vsak po svojem okusu. Zvečer so jih tudi prižgali, da so predrlji temo noči. Starim nogavicam so dali novo vrednost, ko so jih spremenili v najrazličnejše lutke, od volkov, ovčic in zajčkov do pošasti in pajčkov.

Vse skupaj nas je izredno razveselil sneg, ki nas je pričakal, čeprav je bil na začetku malo preveč puhast. Vseeno smo počeli vse mogoče vragolije. Gradili smo kipe, se metali po njem in seveda drug drugega obdarovali s precejšnjo mero sneženih kep.

Ker sem vranček, torej ptič, rad prepevam. Zato sem bil zelo vesel, ko sem videl, da otroci tako radi pojejo. In ker sem tudi

jaz še otrok, sem se z veseljem pridružil njihovim igram. Najbolj navdušen sem bil nad veliko igro, kjer smo morali opraviti prenekatero nalogo. V zameno pa smo dobili lego kocke, s katerimi smo na tržnici kupovali sestavine in pripomočke za pripravo večerje. S skupnimi močmi nam je uspelo kupiti vse potrebno in zato zvečer nismo bili lačni.

Po sveti maši, ki smo jo imeli skupaj s starši, smo se še malo posladkali, potem pa počasi odpravili proti domu. Super bi bilo, če bi se drugo leto ponovno srečali, vendar mislim, da ne bom imel časa in me bo moral nadomestiti kdo drug.

Vaš vranček Dokolenko



Duhovne vaje FO štajerske regije 25. 1. – 27. 1. 2013

Dvoje je prava značilnost prvega meseca v letu: sneg in duhovne vaje Frančiškovih otrok v Kančevcih. Če verjamete ali ne, 18.–20. januarja 2013 smo tako otroci kot malo starejši otroci doživeli oboje – v čisto pravem pomenu!



Kot vsako leto nas je povezovalo petje, sto in ena igra, zanimive delavnice in veselje, s katerim smo okužili vsakega, ki se nam je želel pridružiti.



Bilo pa je nekaj posebnega, česar med preteklimi skupnimi druženji še ni bilo: vranček Dokolenko s črtasto rdeče-belo nogavico na levi nogi. Vse tri dni smo se

iz pripetljajev, ki so doleteli njega in njegove živalske prijatelje, pridno učili in marsičesa tudi naučili. Na primer to, da nas je Bog poklical po imenu in ima zato prav vsakdo izmed nas skrbno izbrano ime, ki je velik pokazatelj edinstvenosti slehernega posameznika. Sveti Frančišek, ki je z nami ves čas spremljal Dokolenkovo zgodbo,



no pripravi kdo drug, potrudimo, da izpraznimo krožnik, čeprav nam včasih morda ni najbolj po godu. Seveda pa pri vsem tem ne smemo pozabiti na ljudi, ki nimajo toliko hrane kot mi, in jo z njimi deliti. V prostem času, ko težje razgibavanje možganskih celic ni bilo potrebno, so zunaj po zraku letele snežne kepe iz ene-



pa nas je opomnil na to, da je hrana dar in jo moramo ceniti. To pomeni, da si je na krožnik damo toliko, kolikor je bomo pojedli, in se v primeru, da nam hra-



ga na drug konec zasneženega travnika, neutrudno rasli sneženi možje in se ob smehu in razigranosti sklepale nove ali poglobljale stare prijateljske vezi. Mali





vrnan nas je namreč poučil še o tem, da so prijatelji zelo pomembni za naše življenje, saj so z nami, ko se počutimo osamljene, in nam ob padcih pomagajo vstati.

Ko so se nam v nedeljo pridružili starši, smo jim z veseljem pokazali najboljšo igro vikenda in jih skušali obogatiti vsaj z



delčkom radosti, ki so nas obkrožale tisti konec tedna. Kot pa se za duhovne vaje spodobi, smo družnje sklenili s sveto mašo, kjer smo izrekli zahvalo za to, da smo lahko bili skupaj in drug drugemu podarili delček sebe.

In kaj nam bo prineslo prihodnje leto?

Eva Vačovnik



Duhovne vaje FRAMA Kančevci

1. 3. – 3. 3. 2013

Vsak s svojimi pričakovanji smo se skupaj zbrali tisto petkovo popoldne na Goričkem, v Kančevcih. Da vidimo prijatelje, spoznamo kakšen nov obraz ali pa se poglabimo vase, stopimo v globine samih sebe. Da začnemo graditi most do Boga ali soljudi. Morda pa preprosto preživimo en vikend malce drugače kot po navadi.

S prihodom smo stopili na neko skupno ladjo in se podali na pot. Iskali smo vero, se spraševali kaj to sploh je in kakšna je naša osebna vera, kaj nam pomeni, kaj je bistvo. Spoznavali smo potovanje štirih otrok v Zgodbah iz Narnije in iskali podobnosti njihovih odnosov z odnose med ljudmi v Svetem pismu in z našim odnosom do vere, z odnosom do iskanja vere. O marsičem je tekla beseda, o moči odpuščanja, o tem, kaj je Cerkev, kaj pomeni biti pri maši in kako se hostija spremeni v Njegovo sveto telo. Kaj smo mi, ki pridemo k njemu pred oltar? Kaj mu prinesemo?

Toliko ljudi, vsak s svojimi željami, hrepenenji, potrebami..vsak s svojo zgodbo,vsak

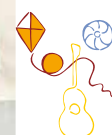


s svojimi cilji. In k Njemu pridemo skupaj a hkrati posebej. In bili smo z Njim, skupaj in vsak zase. Med igro, katehezami, med križevim potom in mašo, med sprehodom po sončnem gozdu in med vsakim obrokom, vedno. Bili smo z Njim in bil je z nami.

Od tam smo odšli nekateri malce zamišljeni. Verjamem, da se je vsakemu od nas v srce in možgane vtisnila drobna beseda, dejanje ali globoko vprašanje, saj so bile kateheze res poučne in globoke. Bilo je, kot bi psu na pladnju prinesli goro kosti. Če je sestradan, jih bo pogrizel in obral z njih vse kar je dobro. In tako tudi mi zdaj v naših srcih in glavah

premišljujemo besede ki smo jih slišali, iščemo odgovore in se trudimo rasti. Rasti v ljubezni do sočloveka in sebe, saj smo s tem vedno bliže tudi Bogu Najvišjemu.

Sergeja Valič





Tujci – naši bratje in sestre?!



Kot kristjani ter Frančiškovi bratje in sestre smo poklicani, da sprejmemo tujce. Tujci so vse okrog nas. Tujci so delavci migranti, iskalci azila, ljudje brez zemlje in strehe nad glavo, notranje razseljeni ljudje in begunci, ki smo jih sprejeli v Jezusovem imenu.

Preseljevanje ljudi je trenutno na rekordno visoki ravni in še narašča. Po podatkih Združenih narodov so se 3 odstotki svetovnega prebivalstva, kar je 175 milijonov ljudi, izselili iz države svojega izvora. Dodatno je 25 milijonov ljudi notranje razseljenih v svoji lastni državi. Kot Frančiškovi bratje in sestre moramo prepoznati svojo obveznost in zavezanost do teh bratov in sester ter jih sprejeti z odprtimi rokami. Saj, kar storimo za najmanjšemu izmed njih, naredimo za Gospoda. Kot Frančiškovi bratje in sestre verjamemo, da takrat, ko govorimo o tej ranljivi skupini ljudi, v ospredje postavimo človeško razsežnost. Diskriminatorno obnašanje in predsodke na podlagi rase, spola, jezika, vere ali etničnega porekla moramo kategorično zavrniti. Sodelovanje s preseljenimi ljudmi je priložnost, da ponovno zgradimo našo človečnost, priložnost, da odpremo

naša srca in naše misli novi perspektivi v služenju vsakemu človeškemu bitju. Naša poklicanost nas opominja, da ohranjamo Frančiškovo sporočilo miru in ljubezni do vsake Božje stvaritve, se borimo za njihove pravice ter dejavno živimo to ljubezen.

Ljudje postanejo tujci zaradi različnih notranjih in zunanjih vzrokov. Zato moramo, da popolnoma razumemo našo poklicanost in odgovornost, poznati vzroke tega procesa, ki so:

- ☞ revščina, ki je posledica gospodarske krize ter zloma gospodarstva,
- ☞ težek političen, socialni in okoljski položaj,
- ☞ vojne (verska in etnična trenja),
- ☞ notranje razselitve,
- ☞ povečanje rasizma in ksenofobije.

Kaj lahko naredimo kot Frančiškovi bratje in sestre?

Pridružimo se lahko pobudam in aktivnostim, ki že obstajajo in delujejo tako, da spodbujajo pozitiven odnos, ki pozdravlja in sprejema tujce.

Med drugim lahko:

- ☞ pomagamo ustvariti prijetno vzdušje sprejemanja, solidarnosti in spoštovanja do vseh ljudi,
- ☞ prijavimo oz. opozorimo na zlorabe, ki se dogajajo tujcem,
- ☞ spodbujamo izobraževanje proti rasizmu, ksenofobiji in drugim oblikam diskriminacije,
- ☞ spodbujamo izkoreninjanje revščine na vsakem koraku,
- ☞ odpremo naša bivališča v duhu bratstva,
- ☞ sodelujemo z organizacijami, ki se ukvarjajo s tujci in begunci,
- ☞ se zavzemamo za to, da jedro notranje in zunanje politike v državi postane vprašanje človekovega dostojanstva in spoštovanja človekovih pravic in svoboščin.

Zdenka Pišek



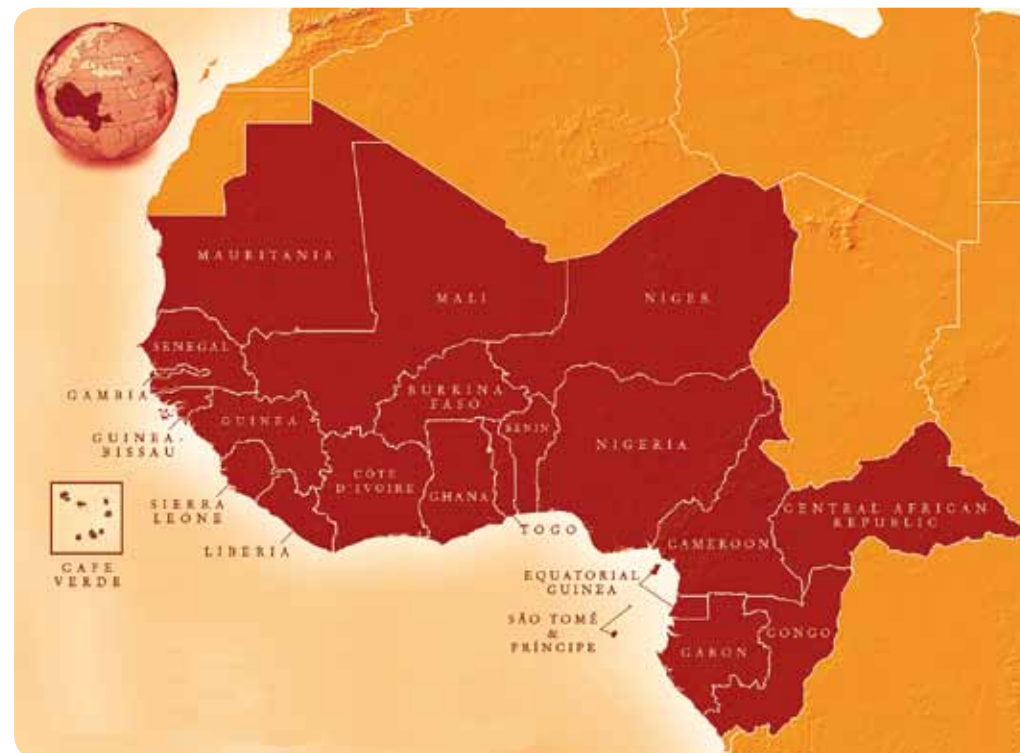
Aktivnosti Komisije za pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva v Zahodni Afriki

Na zadnjem sestanku Frančiškanske družine je bilo predloženo poročilo o delovanju in srečanjih Manjših bratov (OFM) v Nairobiju. Ravno na tem srečanju Frančiškanske družine so se člani dogovorili, da bodo izbrali poseben datum, nato pa bodo vsako leto ravno na ta dan praznovali nastanek miru in sprave v Zahodni Afriki. Za letošnje leto se bo dan praznovanja pokrival z dnem, ki ga je za dan praznovanja izbrala škofovska konferenca v Afriki. To bo dan posta in molitve.

Zaradi krize v Slonokoščeni obali so se bratje odločili, da bodo delali na graditvi dialoga z muslimani, in v ta namen ustanovil medversko komisijo. Podobna komisija je bila ustanovljena tudi v Togu. Imenuje se Duh Assisija v spomin na dogodek, ki so ga člani komisije organizirali 27. oktobra 2012 ob obletnici papeževe molitve za mir v Assisiju. Komisija je sestavljena iz muslimanov, protestantov, pripadnikov tradicionalnih afriških verstev, budistov in katolikov.

Ekološki dan bo decembra 2013 v Loméju v Togu. Program dneva bo vključeval saditev dreves, pobiranje smeti in čiščenje cest ter pripravo zabojnikov za ločeno zbiranje odpadkov. Bratje že nestrpnost pričakujejo ta dogodek in se ga veselijo.

Prevedla in priredila
Zdenka Pišek





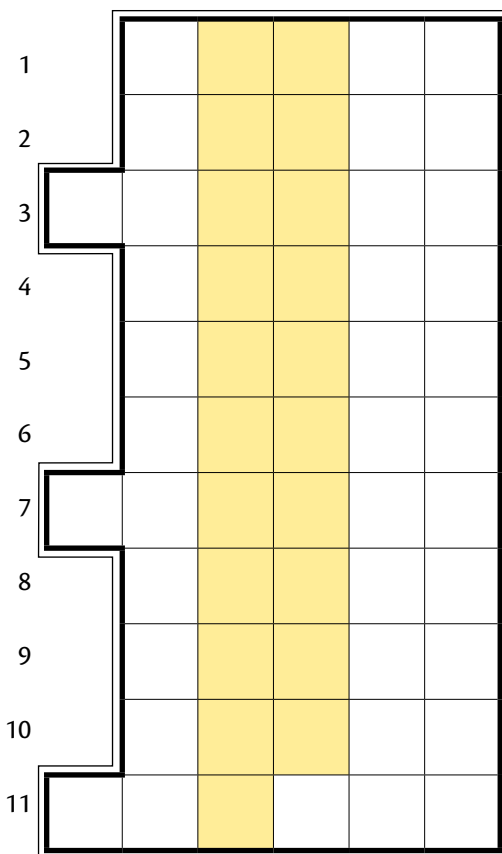
Nagradna zlogovna izpolnjevanica

Iz zlogov, podanih po abecednem redu, sestavite 11 besed, ki jih zahtevajo opisi, in jih vpišite v lik. Ob pravilni rešitvi boste na označenih poljih dobili vzklík, ki je povezan z eno od treh oseb, združenih v Bogu.

A – A – AP – DAR – DOH – DU – GLI – GO – I – KA – KLAD – LA – LOB – NA – NI – RIL – STA – TAR – TI – VA – ZA – ZA – ZI – ZVE – ŽIČ

1. muhast pomladanski mesec, 2. gradbeni delavec, 3. nečlenast črevesni zajedavec človeka in živali, 4. skupnost organizacij, unija, 5. hunski vojskovodja iz 5. stol, znan po vzdevku »Bič božji«, 6. nordijska boginja, čuvajka zlatih jabolk večne mladosti, 7. zdravnik (pogovorno), 8. razširjena mestna ptica, 9. bahač, postavljač, 10. ime slovenske pevke zabavne glasbe (Horvat), 11. velika količina dragocenosti.

sestavila: Francka Pavlič



Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi:

To je moj ljubljani sin.

Na uredništvo smo prejeli 29 pravih odgovorov. Hvala za trud!

1. nagrada: **Martina Šolar**, Jesenice;

2. nagrada: **Ilona Ršumovič**, Bled;

3. nagrada: **Helena Lovrenčak**, Ljubljana.

Čestitamo!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Küzmičeva 6, 1000 Ljubljana), do 2. junija 2013. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Milan Bizant, Med svetlobo in senco;

2. nagrada: DVD Duhovni poklic;

3. nagrada: 3 kompleti razglednic Sončna pesem.



Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene 6

VI. Kako je sveti Frančišek, ko se je poslavljaj od življenja, blagoslovil svetega brata Bernarda in ga imenoval za svojega namestnika



Brat Bernard je bil tako svet, da ga je sveti Frančišek zelo spoštoval in ga je mnogokrat hvalil. Ko je sveti Frančišek nekega dne pobožno molil, mu je Bog razodel, da bo moral brat Bernard po božji dopustitvi prebiti težke in bridke boje s hudim duhom. Sveti Frančišek je imel zaradi tega veliko sočutje do brata Bernarda, ki je ljubil kakor lastnega sina; mnogo dni je s solzami premolil, prosil zanj Boga in ga priporočal Jezusu Kristusu, naj bi mu podelili zmago zoper hudobnega duha. In ko je sveti Frančišek takole vdano molil, mu Bog nekega dne odgovori: »Frančišek, nič se ne boj, zakaj vse skušnjave, s katerimi se mora brat Bernard boriti, dopušča Bog, da se vadi v kreposti in zasluži krono; in naposled bo premagal vse sovražnike, ker je eden izmed poslancev božjega kraljestva.« Tega odgovora je bil sveti Frančišek močno vesel in se je zahvalil Bogu; in od te ure je brata Bernarda vedno bolj in bolj ljubil ter spoštoval.

Dokazal mu je to v življenju, pa tudi ob svoji smrti. Ko se mu je namreč kakor svetemu očaku Jakobu bližala smrtna ura in so ga njegovi vdani sinovi obdajali žalostni in solzni zaradi odhoda tako dragega očeta, je vprašal sveti Frančišek: »Kje je moj prvorojenec? Pridi k meni, sin moj, da te moja duša blagoslovi, preden umrjem.«

Tedaj reče brat Bernard na skrivaj bratu Eliju, ki je bil vikar reda: »Oče, pojdi na desno stran k svetniku, da te blagoslovi.« In ko je stopil brat Elija na desno stran, položi sveti Frančišek, oslepel zaradi premnogih solz, svojo desnico na njegovo glavo in pravi: »To ni glava mojega prvorojenca brata Bernarda.« Nato stopi brat Bernard od leve strani k njemu in tedaj dene sveti Frančišek svoje roke navzkriž in položi desnico na glavo brata Bernarda, levico pa na glavo brata Elija ter pravi bratu Bernardu: »Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa naj te blagoslovi s slehernim duhovnim in nebeškim blagoslovom v Kristusu! Zakaj ti si prvorojenec, izvoljen, da v tem svetem redu daješ evangelijski zgled, kako naj sledimo Kristusu v evangelijskem uboštvi; ti namreč nisi dal le vsega svojega imetja in ga prostovoljno razdelil med revne, temveč si tudi samega sebe daroval v tem redu Bogu v prijetno žrtev. Zato naj te blagoslovlja naš Gospod Jezus Kristus in jaz, njegov ubogi služabnik, z večnim blagoslovom, naj si že hodiš ali stojiš, bediš ali spiš, živiš ali umiraš. Kdor te blagoslovi, naj bo blagoslovljen, kdor te prekolne, naj ne ostane brez kazni. Bodi poglavar svojim bratom in tvoj ukaz naj vsi bratje ubogajo. Imej oblast sprejeti v ta red kogar koli hočeš, noben brat naj ne bo nad teboj in dovoljeno naj ti bo iti ali ostati, kamor in kjer se ti ljubi!«





Po smrti svetega Frančiška so vsi bratje ljubili in spoštovali brata Bernarda kot času vrednega očeta. Ko se mu je bližala smrtna ura, je prihite- lo k njemu mnogo bratov iz raznih delov sveta, med njimi oni angelski in bogapolni brat Egidij, ki je ob pogledu na brata Bernarda vzkliknil z radostjo: »Kvišku srca, brat Bernard, sursum corda!« Brat Bernard pa je naročil skrivaj nekemu bratu, naj bratu Egidiju pripravi ugoden kraj za premišljevanje; in tako se je tudi zgodilo.

Ko je bratu Bernardu bila zadnja ura, se je dal dvigniti in je dejal bratom, ki so stali pred njim, rekoč: »Predragi bratje, ne bom vam veliko govoril, le pomisliti morate, da imate tudi vi redovniški stan, ki sem ga jaz imel, in kar jaz zdaj imam, boste tudi vi imeli. To pa najdem v svoji duši, da za tisoč svetov temu enakih ne bi hotel služiti drugemu gospodu ko našemu Gospodu Jezusu Kristusu. Obtožujem se vseh grehov, ki sem jih storil, in se krivega spoznavam pred Jezusom, mojim Zveličarjem, in pred vami. Prosim vas, dragi moji bratje, ljubite se med seboj!«

Po teh besedah in še drugih naukih zopet leže na posteljo, njegov obraz postane ves bleščeč in čezmerno vesel, čemur se vsi bratje močno začudijo. In v tej radosti je šla njegova sveta, z veličastjem ovenčana duša s tega sveta tja v blaženo angelsko življenje.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.



Odmev za danes

Obstajajo različne verzije o dogodku Frančiškovega blagoslavljanja na smrtni postelji. Znova smo priče soočenju med br. Elijem in br. Bernardom. Ne glede na to se perspektiva besedila razširi in prikaže lik Bernarda s potezami pravega Frančiškovega učenca.

- ☞ Je preizkušen učenec, ki ga podpira priprošnja njegovega očeta in učitelja.
- ☞ Je ljubljeni učenec, izbran, da postane nadaljevalec njegovega poslanstva.
- ☞ Je zvesti učenec, ki ga bodo najboljši (br. Egidij) imeli za oporo v težkih trenutkih.
- ☞ Je izpopolnjeni učenec, ki uresniči Frančiškovo oporoko.

Za mnoge frančiškane je Frančišek Asiški ustanovitelj ali nedosegljiv ideal ali simbol lastnih želja in stremeljenj ... Ali je mogoče, da je dandanes še vedno duhovni posrednik?

Mislim, da gre za način povezovanja z Rožicami, enako kot z njegovimi Spisi, ki ima opraviti s tem očetovstvom in učiteljstvom.

Meni osebno pogosto priključa v spomin izkustvo, ne sicer vedno zavestno, duhovnega posredovanja očeta/učitelja.

Kdo je bil v mojem življenju tisti, ki me je uvedel v hojo za Jezusom?

So učitelji, ki učijo misliti in se ne omejujejo zgolj na posredovanje spoznanja. In so učitelji življenja. Z njimi imamo lahko dolgotrajen ali trenuten medosebni odnos. V nas samih so spodbudili najboljše; to opazimo ne toliko po tem, da so vplivni voditelji, temveč po tem, da vzbujajo notranje življenje in pristnost v iskanju in resničnem bivanju Boga v srcu.

Se nadaljuje. Posodobljeni prevod Alojzija Resa pregledal br. Miran Špelič. Odmeve prevedel Robert Kralj.

Novice iz Svete dežele

FEBRUAR 2013: Betlehemska skupnost se zahvaljuje tistim, ki so podprli božično kampanjo 2012

Znova je veliko število prijateljev Svete dežele podprlo žive kamne v Betlehemu in delo frančiškanskih bratov v Jezusovem mestu. Zaradi podpore je bilo moč pomagati 100 otrokom v največji stiski in 50 starejšim osebam. Preostanek prispevkov bodo porabili v letu 2013 za pomoč velikemu številu družin v potrebah. Betlehem vsak dan živi svoje poslanstvo kot »zibelka Mesije«, mesto, kjer je Jezus živel kot otrok. Zato sta življenje ter dinamična in čvrsta krščanska skupnost v tem mestu bistvenega pomena.



Romanje diakonov v Sveto deželo

Diakoni iz slovenskih škofij, letošnji novomašniki, so skupaj z verniki in duhovniki, od 17. 2. do 2. 3. 2013, romali po Jezusovih krajih v organizaciji Komisariata za Sveto deželo. Z njimi sta bila škof dr. Jurij Bizjak in komisar p. Peter Lavrih. Romanje je bilo bogato in lepo doživeto. Povezalo je diakone med seboj, z duhovniki in drugimi romarji.



Slovesno odprtje knjižnice in arhiva Kustodije Svete dežele – kultura v ospredju

V četrtek, 28. februarja 2013, so udeleženci slovesnega odprtja lahko občudovali izvrstne knjige iz razstavljene zbirke *Knjige Svete dežele. Popotovanje med starodavnimi knjigami splošne knjižnice, ki so v Kustodiji Svete dežele in Jeruzalema*. P. Pierbattista Pizzaballa, kustos Svete dežele, je med drugim dejal, da je njihova naloga pospeševati človekovo dostojanstvo, kar pomeni tudi zaposlovanje ljudi in možnost dostopa do znanja in kulture za vsakogar.

Edoardo Barbieri, profesor bibliografije in Direktor Evropskega centra za proučevanje knjig, izdajanje knjig in knjižnice na Katoliški univerzi v Milanu ter koordinator



projekta *Knjige, mostovi miru* je poudaril vlogo, ki jo knjižnica lahko igra v smislu večje odprtosti in dialoga. Rekel je tudi, da je to knjižnica, v katero lahko pridejo študirat frančiškanski bratje. Knjižnica pa je tudi zakladnica starodavnih, redkih in specializiranih virov. Je tudi študijski vir ne le za teologe, ampak tudi za filozofe, znanstvenike in preučevalce humanistike. Ta knjižnica naj postane resnični kraj srečevanj, izmenjave in zavedanja o različnih identitetah, ki so prisotne v Jeruzalemu in okolici.

MAREC 2013: Velika noč v Aleppu

V Aleppu je ob sodelovanju mnogih ljudi, dveh tamkajšnjih frančiškanskih sku-



Darovi za Sveto deželo

od 30. 1. 2013 do 8. 4. 2013

- 110 € Mateja Grmek
 100 € Omahen David, Trampuž Ivo, Nikolaj Strancar, Oblak Jože in Stanka, Filipič Venčeslav
 80 € Pergar Marija, Grmek Frančiška Antonija
 50 € Tori Ivanka, Trček Andrej, Globevnik Vlasta, Valič Cvetko, Kračina Anka, Kušar Lucija, Kristan Katarina, Urbančič Zdravko, Tome Jakob in Albinca, Urbas Magdalena, Božič Nežka, Strašek Albina, Zupančič Marija Majda, Vengušt Marija, Demšar Ruska in Kristan, Beravs Nika, Jurjevec Marta, Grdadolnik Ivanka, Mihevc Frančiška, Škufca Lukman Mira, Plavc Zora
 40 € Tičar Andreja, Martinčič Angela, Župnija Šmartno v Tuhinju, Kopriva Silvester, Ozbič Ana, Suhadolnik Minka, Mrzljak Vida
 35 € Bregar Marko in Marta, Bratuša Andrej
 30 € Čakš Vera, Peklaj Ivan, Lenassi Marjana, Marija Šumer, Martinjak Franc, Ivančič Andrej, Špendal Ferdinand, Dobrovoljc Danica, Dolšak Stanislav, Orožen Martina, Šolske sestre dnd, Varl, Martinčič Angela, Hribar Miro, Bizjak Neža
 25 € Zavec Vida, Grad Franc, Ovčar Marija, Godunc Ervin,
 22 € Stanič Stanislav,
 20 € Ravnik Alenka, Belak Darja, Sever Vinko, Pelko Anica, Žnidaršič Ana, Župnija Sv. Anton, Marija Pucelj, Župnija Sv. Barbare, Korenčan Andrej, Arko Marija, Stanovnik Marija, Perčič Marija, Klemenčič Julija, Požgane Marija, Dekleva Bruna, Stiplošek Jože, Knez Marija, Kočar Mira, Onušič Ivana, Mihevc Marija, Mirt Marija, Malalan Nika, Kocjan Ivica, Šuštarčič Katarina, Vučko Mojca, Trstenjak Vida, Čavlovič Dragica, Muri Anica, Lapajne Stanislava, Artiček Marija, Zore Rezka, Perušek Adela, Ogrinec Marjan, Stibilj Marija, Kocjan Ivica, Sajn Kristina
 15 € Pfeifer Albina, Kravos Darinka, Antonija Viltušnik, Brglez Slavko, Demšar Pavla, Kočevar Branka
 11 € Cibej Rihard
 10 € Smerdel Ivanka, Winter Simon, Salobir Cvetka, Sajko Iva, Tasič Fanika, Cvitan Štefaniya, Naversnik Ivan, Zavodnik Marija, Dolenc Pavla, Vidic Zofka, Modric Stanka, Pacek Marija, Stanko Šipek, Mentar Lado, Arko Andrej, Uršič Miranda, Beguš Angela, Kleine Marija, Novak Meta, Skok Marija, Filipič Ivanka, Narobe Toni, Rogl Andrej, Seme Damijan, Plavčak Frančiška, Kvas Mojca, Cigale Marija, Pogorevc Robert, Marosa Marija in Aleš, Stariha Marija, Tkacoik Boris
 8 € Pirtovšek Alenka

pnosti in škofa uspelo izvesti vse potrebno za veliki teden. Vendar pa je bil to teden trpljenja za krščansko skupnost v mestu, ker so na veliki petek uporniki zavzeli območje, ki meji na krščanska pokopališča, in zanetili ogenj v soseski. Ljudje so pobegnil samo s svojimi oblačili, med njimi pa je bilo tudi 350 krščanskih družin iz soseske, ki pa bivajo na drugih dveh območjih, kjer prevladujejo kristjani, in so morali zapustiti svoje domove, ker so jih obstreljevali z možnarji, raketami in so bili tarče ostrostrelcev.

Na veliko soboto zjutraj je varuha latinskega pokopališča ustrelil ostrostrelec in pokopali so ga brez duhovnika, ker ni bilo o smrti nikogar mogoče obvestiti. Trenutno ne morejo priti do pokopališč. Štirje mrtvi so bili pokopani v cerkvah in ena deklica na vrtu FMM.

Od velike sobote zjutraj so brez elektrike (in uporabljajo generatorje le nekaj ur na dan), imajo malo vode; telefonsko zvezo imajo le včasih in ni stalnega interneta.

Vsi Frančiškovi bratje so v redu in po svojih najboljših močeh se trudijo biti znamenje upanja za ljudi, ki zaradi prestrašenosti želijo pobegniti. Vsem se priporočajo v molitveni spomin.

MUZEJ TERRA SANCTA: Prvi muzej o koreninah krščanstva na svetu

Leta 2015 bodo odprli edini muzej o koreninah krščanstva v mestu Jeruzalem, ki bo osvetlil obe tisočletji skupne-

- 5 € Levstek Marjeta, Roglič Ivana, Škorjanc Ana, Vičič Deborah, Milka Murko, Bojc Tomaž, Kotnik Marija, Jagodic Vladimir, Vovk Vida, Škorjanc Ana, Grum Martina
 3 € Vendramin Simona

Bog povrni!

Uredila Olga



ga življenja, stkanega na območju treh monoteističnih religij.

Ob tem pomembnem trenutku je treba obvestiti ves svet o prisotnosti krščanstva v Sveti deželi, spodbuditi poznavanje naših korenin in poslati sporočilo miru po vsem svetu.

Za arheološki muzej bo vodilni kriterij za razstavne predmete geografsko-evangeljski, ki ga delno določata zgodovina in narava arheoloških najdb, ki bodo dokumentirane. Za zgodovinski muzej bo kriterij zgodovinsko-tematski, osvetljeval in dokumentiral pa bo zgodovinsko poslanstvo Kustodije Svete dežele in njegove povezave z evropskimi državami. Razstavni kompleks tvorijo trije muzeji (arheološki, multimedijški in zgodovinski) in je lociran na dveh mestih nedaleč narazen ter je blizu treh glavnih romarskih in turističnih točk za tiste, ki obiščejo Jeruzalem.

O Davidu, mladem prostovoljcu

Davide Bianchi je bil eno leto zaposlen pri arheološkem muzeju v projektu Pripoved o Sveti deželi, zdaj pa se je vrnil v Jeruzalem in z navdušenjem poroča o pustolovščini izkopavanja pri Mojzesovi baziliki na gori Nebo v Jordaniji. Pripoveduje, kako je muzej prvi dan obiskala skupina italijanskih študentov arheologije z univerze La Sapienza in kako se je dolgo pogovarjal z njimi ter uspešno prvič nastopil v vlogi vodnika po Arheološkem muzeju.

Izbral in pripravil br. Boštjan Horvat

Občni zbor društva v svetišču na Barbani v soboto 18. maja 2013

Letni občni zbor našega društva se seli vsako leto na drugo duhovno in božjepotnotno središče. Ker pa Marijino svetišče na Barbani letos slavi 150-letnico, se bomo podali tja že v drugo. Mnogim našim rojakom na Primorskem je to svetišče velikokrat cilj romarske poti, mnogi iz našega društva pa tam še nikdar niso bili. Tako je odločitev za svetišče na Barbani dobrodošla vsakomur.

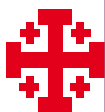
Kako se bomo odpravili na pot? Vsekakor z avtobusi, v Gradežu pa se bomo predstavili na barčice, ki nas bodo ponesle na Marijin otok in tudi otok Frančiškovih sinov. Ob romarski pobožnosti in sv. maši se bomo tam zadržali še nekaj časa, pomalicali iz popotne torbe, da bomo lahko vzdržali do kosila, ki bo na OSMICI. Kje in kako, to bo pa jasno v pismu, ki ga boste dobili člani v začetku maja.

Letos imamo tudi nove častne člane društva, ki vstopajo v osemdeseto. 15 jih je. In ti častni člani in članice so:

Peterlin Janez, Domžale; Hernavs Silva, Ljubljana; Novak Meta, Novo Mesto Vavken Jožica Juša, Ljubljana; Šteblaj Matilda, Ljubljana; Hrčič Majda, Ljubljana; Zupančič Janez, Ljubljana-Šentvid; Poljšak Zora, Šempeter pri Gorici; Krišelj Marija, Preddvor; Slejko Alenka, Solkan Rotar Iva, Ljubljana; Vindšnurer Damjan, Nova Gorica; Pavlica Otilija, Branik; Tomšič Marija, Ljubljana; Gutnik Viljem, Ljubljana-Polje.

Že zdaj povabilo vsem članicam in članom društva, da se znova srečamo in tudi nekoliko pokramljamo.

p. Peter



Rdeči otok - 2. del

Naš naslednji romarski cilj je bil misijon blizu obmorskega mesta Manakara, ki ga vodi misijonar Jože Adamič, naš rojak iz Argentine. V cerkvi smo imeli kmalu po prihodu mašo in gostitelj nam je namesto pridige povedal nekaj o svojem delu in o ljudeh, s katerimi živi že četrto stoletje. Na naše vprašanje, ali bi se po izkušnjah, ki jih ima z misijonarjenjem, še enkrat odločil priti na Madagaskar, je odgovoril: »Ne, toda ni mi žal, da sem prišel v te kraje. Tu sem pustil najlepša leta, toda poglejte, kaj vse sem ustvaril. Ker nisem samo duhovnik, ampak tudi zidar, kar je moj prvotni poklic, sem s pomočjo domačinov zgradil cerkev, župnišče, pisarno, šolo, večnamensko dvorano in ambulanto. Pred gradnjo sem sklical domačine in jim povedal, da to, kar gradim, ni namenjeno meni, ampak njim in njihovim otrokom. Ko so to doželi, jim ni bilo težko poprijeti za še tako težaško delo in uspeh ni izostal.«

Seveda nas je zanimalo, kakšne uspehe ima pri pastoralnem delu z Malgaši. »Mislim, da kar dobre, čeprav se moram često prilagajati njihovim običajem. Zani-

mivo je, da svoje ljudi bolj spoštujejo po smrti kakor za časa življenja, ker menijo, da imajo pokojniki na drugem svetu veliko moč in vpliv nad živimi. Posebno je ukoreninjen običaj obračanja kosti, kar se po malgaško imenuje »famadihana«. Ko človeško telo popolnoma razpade, to se zgodi običajno po 7 letih, včasih pa tudi prej, se duh pokojnika pridruži prednikom in tedaj šele dobi pravo moč delovanja na žive. Kosti zavijejo v belo svilen rjuho in jih slovesno odnesejo v družinsko grobnico. Ves ceremonijal traja običajno tri dni, udeležijo se ga vsi bližnji in daljni sorodniki, veselijo se, pijejo in plešejo. Jaz prednika pred začetkom slovesnosti blagoslovim, veselice pa se ne udeležim, čeprav mislim, da ta običaj ni v nasprotju s krščanstvom, saj pomeni vero v posmrtno življenje, ki ga oznanjamo tudi misijonarji. Zakaj se ne bi veselili nad prednikom in ga slavili, če je odšel v boljše življenje? Morda mi v Evropi in sploh v civiliziranem svetu preveč resno jemljemo smrt, saj bi morali verovati, da je to samo prehod v novo obliko bivanja v večnosti, kjer ni več solz in trpljenja. Če torej preveč žalujemo za pokojnikom, pomeni, da naša vera v večno življenje ni trdna.«



Iz Manakare nas je vodila asfaltirana cesta vzdolž obale Indijskega oceana proti jugu v kakšnih 100 kilometrov oddaljeno mesto Farafangano, kjer je sedež nadškofije in kjer deluje kot škofov namestnik naš misijonar Klemen Štolcar, doma z Bleda. Bil je vesel našega obiska, pa tudi naših daril, predvsem slastnih slovenskih salam, ki smo jih kar nekaj prinesli s seboj za naše misijonarje. Po maši v stolnici sem mu pri skupni večerji zaupal, da sem čebelar in da bi rad naslednji dan obiskal kakšno čebelarstvo, če obstaja v okolici mesta. »No, čebelarstvo, kakršna poznamo v Sloveniji, tukaj ni,« mi je povedal, »vendar pa vam bom lahko pokazal nekaj, kar je s čebelami povezano. Zjutraj na vse zgodaj se bom še pred zajtrkom oglasil v hotelu in vas bom s svojim terencem odpeljal na deželo.« Rečeno, storjeno.

Komaj se je zdanilo, sva že bila na katastrofalno slabi cesti, ki je vodila ven iz mesta. Moj voznik mi je povedal, da je zdaj sušna sezona in da je cesta še

kar prevozna, čeprav sva padala iz ene jame v drugo, ko pa pride monsunska deževje, se spremeni v pravo blatno past. Čez pol ure cijazenja sva se ustavila pred vhodom velike palače v gradnji. »To, kar vidite, bo poletna rezidenca ministra za finance, razlog za najin obisk pa je pravzaprav ministrova žena, ki si je vtepla v glavo, da je potrebno nekaj narediti za napredek čebelarstva v teh krajih, kjer je narava še zelo ohranjena. V ta namen je dala pripeljati iz glavnega mesta Antananariva nekaj deset modernih LR panjev z zažičenimi satniki,« mi je povedal misijonar Klemen. Ministrove žene sicer ni bilo doma, zato pa naju je sprejel hišnik, ki naju je odpeljal v notranjost nedograjene palače in nama v neki sobi pokazal panje. Ko sva ga vprašala, kdo bo poučeval domačine o tem, kako se čebelarji v tistih modernih panjih, je dejal, da bo to on. In ko sva ga še vprašala, kje ima svoje čebele, je dejal, da jih nima, da sam ni čebelar, da pa teorijo dobro obvlada. Molče





sva se spogledala in kar hitro odšla od tam. Spotoma mi je g. Klemen povedal, naj se ne čudim preveč temu, kar sem slišal, saj na državni šoli učijo na primer francoščino ljudje, ki znajo reči komaj kaj več kakor »bon jour«

Kakšnih 5 kilometrov dalje sva le našla domačina, ki je imel ob hiši nekaj s čebelami naseljenih primitivnih panjev. Hitro sem opazil, da so te čebele nekoliko manjše od naših, temne barve, vendar prav nič napadalne, skoraj nekam prestrašene so se mi zdele. Kar ždele so ob razpokah in me samo gledale. Kasneje sem izvedel, da je njihovo latinsko ime *Apis mellifera unicolor* in da so endemične, kakor je endemičnih skoraj 90 odstotkov vseh živalskih vrst na otoku. To pomeni, da so se milijone let razvijale v popolni izolaciji, daleč od vplivov zunanjega sveta, in so zato seveda drugačne od sorodnic v Evropi ali v Afriki.

Popoldne tistega dne smo v neposredni bližini Farafangane obiskali še misijon v Ambatoabi, ki ga vodi slovenska misijonarka, sestra Marija Pavlišič, doma iz Semiča v Beli krajini. Sestavni del njenega misijona je bolnica za gobavce, v kateri je bilo ob času našega obiska kakšnih 40 bolnikov. Uradno gobavosti, ki je za državo sinonim zaostalosti, za vlado pa sramota, na Madagaskarju ni, v resnici pa na vsake toliko časa sprejmejo v Ambatoabi na zdravljenje ljudi z znaki te nevarne bolezni. Na srečo so danes odlična zdravila, s katerimi lahko ozdravijo vsakega bolnika. Tudi takšne, pri katerih je bolezen že napredovala, seveda pa je pri tem nevarnost, da bo morda bolnik izgubil prste na rokah ali nogah. Sestra Marija se zaveda, da potrebujejo njeni varovanci zdravo in pestro hrano, zato skuša skupaj s svojimi pomočnicami čimveč sadja in zelenjave ter celo riža pridelati na lastni zemlji. Ena

od sester domačink pa nam je pokazala, kako ročno oprahuje cvetove vanilije, ker naravnih oprahuvalcev te, iz Mehike prinesene kulture, na Madagaskarju ni. Pridelava in prodaja vanilije pa predstavlja za misijon pomemben vir dohodka.

Naslednjega dne smo se odpravili proti Fianarantsoi. Ko smo se peljali skozi mesto, ki je drugo največje na otoku, se je ena od naših romaric spomnila, da deluje v tem mestu misijonarka, doma iz Razkrižja, sestra Marjeta Zanjekovič. Toda kako jo najti, saj nismo imeli njenega naslova. Ustavili smo se v neki katoliški šoli in naš vodnik, sicer domačin, je šel na našo željo iskat informacije v pisarno ravnateljice šole. Vrnil se je z odgovorom: te sestre ni v našem mestu. Slučajno pa je prišel v tistem trenutku iz šole neki misijonar španskega rodu in nas vprašal, koga iščemo. In ko smo mu povedali, je pogledal v svoj seznam, telefoniral in nam čez nekaj trenutkov povedal, da je sestra Marjeta namestnica upraviteljice v salezijanskem misijonu Don Boska. Ker smo dobili še točno

informacijo, kje je ta misijon, smo jo seveda hitro našli. Sestra Marjeta kar verjeti ni mogla svojim očem, ko je zagledala 15 nenapovedanih Slovencev na svojem dvorišču. Toda hitro se je znašla. Z navdušenjem, ki je kar žarelo iz nje, nas je popeljala na ogled šolskih poslopij in nazadnje še na ogled najnovejše pridobitve: otroškega vrtca. »Prosim vas, fotografirajte ga in pošljite slike na Misijonsko središče,« nas je prosila. »Zgradile smo ga tako, da smo se zadolžile, toda upamo, da bo naslednja trikranjevska akcija v Sloveniji uspešna in bomo dobile težko pričakovani denar ter tako vrnile dolgove.« Seveda smo ji obljubili, da bomo njeno željo z veseljem izpolnili, brž ko se vrnemo domov.

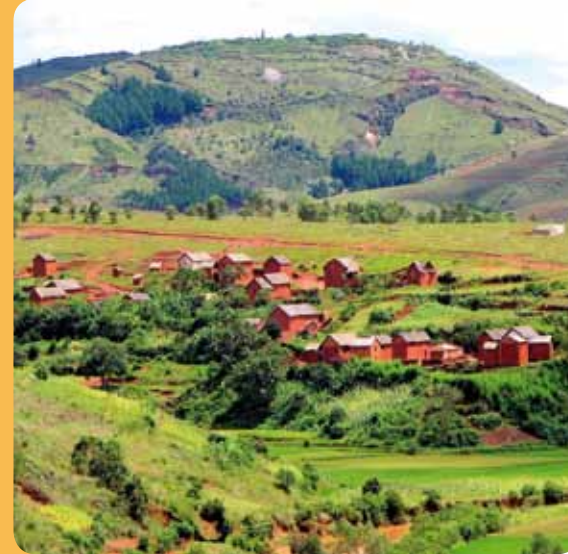
Eden najlepših dogodkov na našem romanju po Madagaskarju pa je bila slovensko-malgaška maša v Ranohiri, mestu v bližini velikega narodnega parka Isalo, kjer rastejo zanimive endemične rastline in kjer je živijo različne vrste lemurjev – opicam podobnih primatov. Na robu mesta smo našli veliko, lepo



katoliško cerkev, posvečeno sv. Hieronimu, v njej pa župnika Philippa. Povedali smo mu, da smo Slovenci in da bi želeli imeti mašo v tej cerkvi, posvečeni svetniku, ki je bil verjetno rojen v naši domovini. Silno se nas je razveselil in nas vse takoj povabil v župnišče ter nam postregel s hladnim pivom in različnimi sadnimi sokovi. »Veste, vašemu rojaku Pedru Opeki se imam zahvaliti, da sem duhovnik. Moj oče je bil Kitajec iz Kantona, mati pa Malgašinja. Pedro nam je v Akamasoi omogočil dostojno življenje, meni pa študij teologije in kasneje še dodatno petletno izpopolnjevanje v Parizu,« nam je povedal.

Kar dvakrat smo imeli slovensko mašo v Ranohiri, za tretji dan, nedeljo Kristusa Kralja, pa je župnik Philippe predlagal, da bi imeli skupno mašo z domačini. Zjutraj ob osmi uri je bila

cerkev do zadnjega kotička nabito polna mladine in odraslih, lepo oblečenih in sijočih obrazov. Dogovorjeno je bilo, da bo imel pridigo somaševalec p. Peter v slovenskem jeziku, eden od nas romarjev jo bo prevajal v francoščino, župnik pa iz francoščine v malgaščino. In tako se je zgodilo. Domačini so ob spremljavi orgel, kitar in bobnov prepevali, da se je cerkev tresla, ob koncu pa smo skupaj zapeli še lurško pesem. Po končani maši, trajala je več kakor dve uri, smo bili Slovenci spet povabljeni v župnišče, kjer nas je župnik Philippe pogostil še z raznovrstnimi pijačami, slaščicami in sadjem, nato pa vse bogato obdaril z malgaškimi spominki. Prosil nas je, naj se ob povratku v domovino v njegovem imenu zahvalimo Slovence, ki tako nesebično gmotno in moralno podpirajo svoje misijone na Madagaskarju ter



preko njih pomagajo tudi malgaškemu ljudstvu. Naše druženje pa mu bo ostalo v trajnem spominu.

In kaj naj povem za zaključek našega romanja po Madagaskarju. S pomočjo vodnice Ajde iz agencije Oskar smo 14 dni spoznavali deželo, naravne in kulturne zanimivosti, njene ljudi in njihove običaje ter odkrivali vzroke za njihovo bedo in zaostalost. Toda pika na i so bili naši obiski na slovenskih misijonih. Ne samo, da bi brez njih naše potovanje po otoku izgubilo značaj romanja, ampak brez osebnega pričevanja naših misijonark in misijonarjev bi ne spoznali globine malgaškega čustvovanja in razmišljanja, predvsem pa ne bi dojeli veličine prispevka Slovencev za duhovni, moralni in gmotni napredek Malgašev. Zato menim, da bodo prihodnja potovanja v to nenavadno deželo bistveno osiromašena, če v programu udeležencem potovanja ne bo na voljo obisk vsaj enega ali dveh slovenskih misijonov.

Franc Šivic

Grčija – Apostolsko potovanje sv. Pavla po evropski celin

Od 6. do 14. septembra 2013
Avtobus/ladja/9 dni

Apostol Pavel je na drugem misijonskem potovanju v letih 50–53 po Kristusu prvokrat prišel v Evropo iz Male Azije. Naše romanje v Grčijo ima namen, da obiščemo kraje in mesta, ki jih je sv. Pavel, apostol narodov, zaznamoval z evangelijem našega Gospoda Jezusa Kristusa. Romanje bo potekalo z avtobusom in ladjo.

PROGRAM:

1. dan – 6. 9. (petek): Zgodaj zjutraj (ob 5h) odhod avtobusa z Viča v Ljubljani, smer Hrvaška, Srbija, do Niša. Mesto s spominom na Konstantina Velikega, sv. Heleno in milanski edikt leta 313 – 1700 letnica! Sv. maša, namestitev, večerja.

2. dan – 7. 9. (sobota): Zjutraj odhod proti Skopju, sv. maša v kapeli Matere Terezije, obisk spomenika Materi Tereziji v središču Skopja in nadaljevanje vožnje do Soluna. Prihod v Solun, namestitev za 2 noči, večerja, prenočevanje (Pavel je napisal dve pismi v Solun).

3. dan – 8. 9. (nedelja): Sv. maša v Filipih in obisk Neapolisa. Tu je sv. Pavel najprej stopil na evropska tla, ko se je pripeljal iz Male Azije. Povratek v Solun, večerja.

4. dan – 9. 9. (ponedeljek): Na vrsti je Beroja (Apd 17,10-14) in naprej v Meteoro, kjer so samostani na visokih skalah. Srečanje s pravoslavjem in me-niški skupnostmi. (Sv. maša.) Večerja in prenočevanje.





5. dan – 10. 9. (torek): Zapuščamo Meteoro in stopamo v svet grške antike, smer Atene. Obisk delfskega preročišča in nadaljevanje do glavnega mesta. Namestitev, večerja in prenočevanje.

6. dan – 11. 9. (sreda): Sv. maša v katoliški katedrali. Dan za Atene! Pavlov areopag, njegov govor po 2000 letih še odmeva, popoldne proti Korintu, večerja, prenočevanje.

7. dan – 12. 9. (četrtek): Sv. maša - nova smer apostola Pavla: Korint in dve pismi Korinčanom; Mikene in Epidaurus, odhod na ladjo v Patras, Namestitev, večerja, vožnja do Trsta.

8. dan – 13. 9. (petek): Počitek na ladji. Namestitev v kabinah po 4 (za kabine z 2 ležiščema je doplačilo). Polpenzion.

9. dan – 14. 9. (sobota): V nočnih urah prihod v Trst, avtobusna vožnja v Ljubljano.

CENA ROMANJA za člane je 795 EUR, za nečlane 875 EUR (ob udeležbi 40 in več; do 39 udeležencev je cena višja za 80 EUR; do 30 udeležencev je cena višja za 110 EUR). Vključuje potovanje s turističnim, klimatiziranim avtobusom, cestnine in pristojbine, polpenzijska namestitev (večerja in zajtrk) v hotelih s TWC; ladja 2 dni Patras–Trst v notranjih kabinah po 4; doplačilo za dvoposteljno notranjo kabino je 40 EUR. Lokalno slovensko in strokovno biblično vodstvo.

NE VKLJUČUJE VSTOPNIN, te se plačujejo sproti (kar bo zneslo približno 50 EUR).

ZA romanje nujno potrebujete PO-TNI LIST, ker potujemo skozi Srbijo in Makedonijo!!

Doplačilo za ENOPOSTELJNO SOBO je 160 EUR – doplačilo se poravna ob prijavi.

Ob prijavi plačate 400 EUR, ostalo do 20. 8. 2013.

Zdravstveno (nezgodno) zavarovanje (Elvia) je vključeno.

PRIJAVE SPREJEMAMO TAKOJ oz. do zasedenosti mest v avtobusu.

Vodstvo romanja prof. Bogomir Trošt in p. Peter Lavrih.



Ekumensko romanje:

MOSKVA - SERGIJEV POSAD - SANKT PETERBURG - CARSKOJE SELO - PETERHOF

Od 27. avg. do 1. sept. 2013

PROGRAM:

1. dan – 27. 8. (torek): Polet z Brnika v Moskvo, namestitev, večerja in prenočevanje.

2. dan – 28. 8. (sreda): Zajtrk, avtobusni ogled Moskve, sv. maša v katoliški katedrali, srečanje z nuncijem msgr. Jurkovičem, obisk pravoslavne patriarhije in bogoslovja, druge moskovske znamenitosti, večerja ali pozno kosilo, sprehod po Rdečem trgu ali po želji vožnja s podzemno železnico, ki ima ogleda vredne postaje, počitek.

3. dan – 29. 8. (četrtek): Zajtrk, sv. maša v katoliški cerkvi, obisk mogočnega samostana Sergijev Posad, ogled celotnega samostanskega naselja, kosilo, povratek v Moskvo in pozno zvečer z vlakom v Sankt Peterburg, kupeji po 4 ležišča.

4. dan – 30. 8. (petek): Zjutraj prihod v Sankt Peterburg, avtobusni ogled mesta, obisk muzeja Eremitaž, Petropavlovska trdnjava, reka Neva, Isaakijevska cerkev, sv. maša v katoliški cerkvi, namestitev v hotelu, večerja, prenočevanje.

5. dan – 31. 8. (sobota): Zajtrk v hotelu, sv. maša v katoliški cerkvi, Carsko selo (Puškino), ena izmed rezidenc carja Petra I., večerja, prenočevanje.



6. dan – 1. 9. (nedelja): Po zajtrku sv. maša, obisk obmorske carske rezidence Peterhof, odhod na letališče in polet v Ljubljano.

Duhovno vodstvo: p. Peter Lavrih in lokalni vodniki.

Cena romanja za člane: 1.190 EUR (udeležba nad 40 oseb), 1.290 EUR (udeležba nad 30 oseb), 1.390 EUR (udeležba nad 20 oseb). Vključuje letalski prevoz, namestitev na vlaku in v hotelih, hrano, kot je v programu, vse avtobusne prevoze, vstopnine, kot so v programu, vodstvo, organizacijo in DDV. Namestitev je polpenzijska, razen ko je nočna vožnja z vlakom.

NE VKLJUČUJE: pridobitev ruske vize 35€. Za pridobitev ruske vize na konzulatu v Ljubljani je potrebno rusko povabilo, ki ga bo posredovala ruska agencija, **izpolnitev formularja in predložitve veljavnega potnega lista na društvo.** Postopek bo potekal mesec dni pred odhodom. Na vlaku ni enoposteljnih kabin. Doplačilo za napitnine: 20 EUR.

Prijave že sprejemamo, plačilo ob prijavi 400 EUR, do 1. 7. še 400 EUR, ostalo 2 tedna pred odhodom.



DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE
V SLOVENIJI

Tržaška 85, SLO - 1000 LJUBLJANA,
REPUBLIKA SLOVENIJA

TEL.: +386 (0)1.24.44.250,

FAX.: +386 (0)1.24.44.251;

GSM: 041.669.134

HTTP://WWW.SVETA-DEZELA.SI

E-MAIL: KOMISARIAT@RKC.SI

TRR: 05100-8010149684

ID.DDV: SI67460607 (DAVČNI ZAVEZANEC)





Christian Gostečnik OFM

RELACIJSKA PARADIGMA IN KLINIČNA PRAKSA

Relacijska družinska teorija in terapija predvsem išče rešitve problemov, ki se velikokrat kažejo v težkih travmah in bolečih čustvenih zapletih ter nerazumljivih telesnih senzacijah, kot so panični napadi in falshbacki. Za posameznike, ki to doživljajo, je to velikokrat huda travma, trpijo neznosne bolečine, in sicer zaradi organskih spominov, ki se prebujejo in so večinoma nezavedni. Naloga terapevta je, da odkrije te boleče spomine in posameznikom pomaga najti pot iz teh težkih zapletov. V knjigi je tudi prepis vrste terapij, ki so potem analizirane, kar pomaga terapevtu pri njegovem usposabljanju. Knjiga je izšla v sozaložništvu s Frančiškanskim družinskim inštitutom.

Format: 20 x 14 cm, trda vezava

Obseg: 384 strani

Cena: 18 €



Za bralce revije Brat Frančišek **do 31. maja 2013**, cena knjige samo **15 €**.

NAPOVEDUJEMO

Prihodnje leto je pred nami 500-letnica Slovenske frančiškanske province sv. Križa in radi bi jo obeležili tudi s knjižno izdajo najpomembnejšega zgodovinskega vira za njena prva stoletja, to je kroniko **p. Mavra Fajdiga** v latinskem jeziku z naslovom **Bosnia Seraphica**. To pa je zelo obsežen in zahteven projekt in trenutno še razmišljamo, ali se ga bomo sploh lahko lotili tudi zaradi visokih stroškov, ki so s tem povezani. Ker je dandanes skoraj nemogoče računati na pomoč iz javnih sredstev, se bomo verjetno obrnili na »zainteresirano javnost«, to je na vas. Če bi si namreč zagotovili določeno število kupcev, bi lahko začeli projekt. O tem vas bomo še obveščali. Lahko pa nam tudi posredujete svoje mnenje.

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**

Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 2429312; faks: 01 2429313; e-mail: zbf@ofm.si

<http://ofm.rkc.si/zbf/>

